ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA JADERNÁ A FYZIKÁLNĚ INŽENÝRSKÁ

Katedra softwarového inženýrství

Studijní program: Aplikace informatiky v přírodních vědách

Specializace:

Vývoj strategické hry na náhodně generované mapě

VÝZKUMNÝ ÚKOL

Vypracoval: Bc. Štěpán Bezděk

Vedoucí práce: RNDr. Zuzana Petříčková, Ph.D.

Rok: 2025

České vysoké učení technické v Praze Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská

Katedra softwarového inženýrství

Akademický rok 2024/2025

ZADÁNÍ VÝZKUMNÉHO ÚKOLU

Student:

Bc. Štěpán Bezděk

Studijní program:

Aplikace informatiky v přírodních vědách

Název práce:

Vývoj strategické hry na náhodně generované mapě

Pokyny pro vypracování:

- 1. Nastudujte problematiku procedurálního generování obsahu, především se zaměřením na využití při tvorbě herních světů v počítačových hrách.
- 2. Navrhněte strategickou hru, která bude využívat náhodně generované herní pole.
- 3. Implementujte generování herního pole pomocí procedurálních technik.
- 4. Implementujte základní herní mechaniky navržené hry (např. jednotky, ekonomika, boj).
- 5. Proveďte simulaci navržených herních principů a ověřte hratelnost navržené hry.

Doporučená literatura:

- [1] Salen, K., Zimmerman, E. Rules of Play: Game Design Fundamentals. MIT Press.
- [2] Goodfellow, I., Bengio, Y., Courville, A. Deep Learning. MIT Press.
- [3] Scheibenpflug, A. Evolutionary Procedural 2D Map Generation using Novelty Search.
- [4] Shaker, N., Togelius, J., Nelson, M. J. Procedural Content Generation in Games: A Textbook and an Overview of Current Research. Springer.
- [5] Ebert, D. S., Musgrave, F. K., Peachey, D., Perlin, K., Worley, S. Texturing & Modeling: A Procedural Approach. Morgan Kaufmann.

Jméno a pracoviště vedoucího práce:

RNDr. Zuzana Petříčková, Ph.D.

Katedra softwarového inženýrství, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská, ČVUT v Praze

Jméno a pracoviště konzultanta práce:

Ing. Vladimír Jarý, Ph.D.

Katedra softwarového inženýrství, Fakulta jaderná a fyzikálně inženýrská, ČVUT v Praze

Datum zadání výzkumného úkolu: 21. 10. 2024 Termín odevzdání výzkumného úkolu: 25. 8. 2025

V Praze dne 21, 10, 2024

vedoucí práce

garant programu

vedoucí katedry

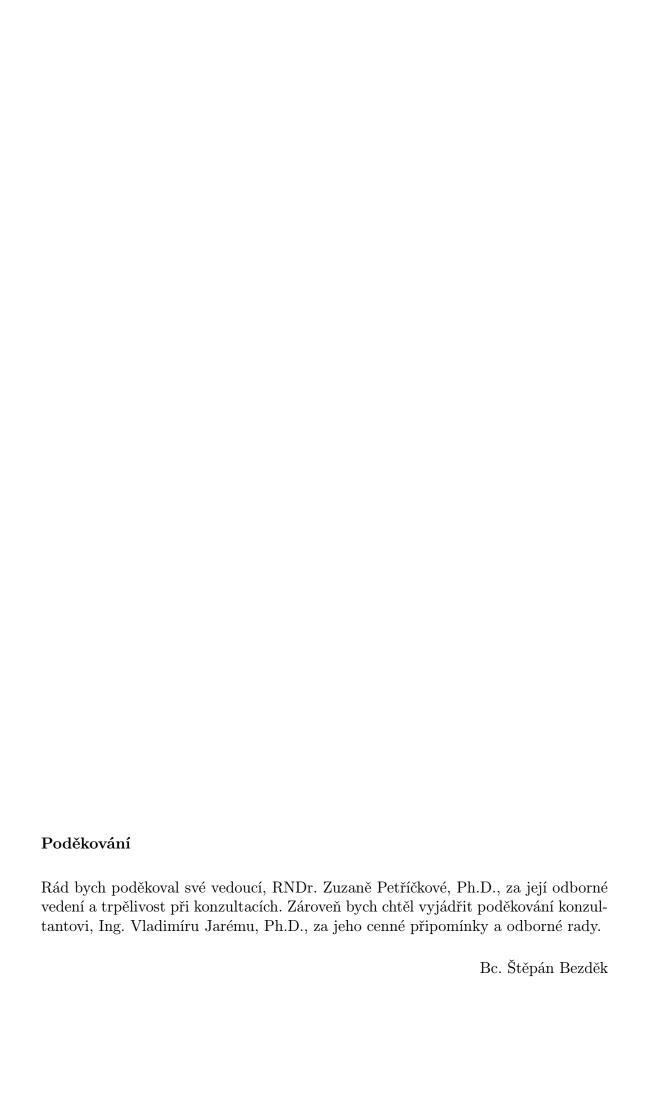
ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA JADERNÁ A FYZIKÁLNĚ INŽENÝRSKÁ Břehová 7 115 19 Praha 1

PROHLÁŠENÍ

Já, níže podepsaný(á)
Příjmení, jméno studenta: Bezděk Štěpán
Osobní číslo:509692
Název programu: Aplikace informatiky v přírodních vědách
prohlašuji, že jsem bakalářskou/diplomovou práci s názvem
Vývoj strategické hry na náhodně generované mapě
vypracoval(a) samostatně a uvedl(a) veškeré použité informační zdroje v souladu s Metodickým pokynem o dodržování etických principů při přípravě vysokoškolských závěrečných prací a Rámcovými pravidly používání umělé inteligence na ČVUT pro studijní a pedagogické účely v Bc a NM studiu.
☑ Prohlašuji, že jsem v průběhu příprav a psaní závěrečné práce použil/a nástroje umělé inteligence. Vygenerovaný obsah jsem ověřil/a. Stvrzuji, že jsem si vědom/a, že za obsah závěrečné práce plně zodpovídám.
□Prohlašuji, že jsem v průběhu příprav a psaní závěrečné práce nepoužil/a žádný nástroj umělé inteligence. Jsem si vědom/a důsledků, kdy bude zjevné nepřiznané použití těchto nástrojů při tvorbě jakékoli části mé závěrečné práce.
V dne
Podpis

Prohlášení
Prohlašuji, že jsem svůj výzkumný úkol vypracoval samostatně a použil jsem pouze podklady (literaturu, projekty, SW atd.) uvedené v přiloženém seznamu.
V Praze dne

Název práce:

Vývoj strategické hry na náhodně generované mapě

Autor: Bc. Štěpán Bezděk

Studijní program: Aplikace informatiky v přírodních vědách

Specializace:

Druh práce: Výzkumný úkol

Vedoucí práce: RNDr. Zuzana Petříčková, Ph.D.

Katedra softwarového inženýrství, Fakulta jaderná a fyzikálně inže-

nýrská, České vysoké učení technické v Praze

Konzultant: Ing. Vladimír Jarý, Ph.D.

Katedra softwarového inženýrství, Fakulta jaderná a fyzikálně inže-

nýrská, ČVUT v Praze

Abstrakt: Cílem tohoto výzkumného úkolu bylo navrhnout tahovou strategickou hru, která efektivně využívá procedurálně generované herní mapy. Na základě detailního studia dostupných technik procedurálního generování obsahu (PCG) byla pro tvorbu herních světů zvolena a implementována metoda založená na výškových mapách a gradientním šumu. Herní návrh specifikuje herní svět, základní mechaniky, jako jsou jednotky, ekonomika a boj, a definuje pravidla hry. Klíčovou součástí práce byla implementace herní logiky a základní umělé inteligence, která umožnila provedení simulací. Pomocí metody Monte Carlo byla ověřena vyváženost herních prvků a optimalizovány parametry generování map s cílem zajistit jejich průchodnost a strategickou zajímavost.

Klíčová slova: procedurální generování obsahu (PCG), náhodné generování map,

návrh hry, herní mechaniky, Monte Carlo simulace

Obsah

Ú	vod		9
1	Teo	orie PCG	10
	1.1	Procedurální generování obsahu (PCG)	. 10
		1.1.1 Výhody procedurálního generování	
		1.1.2 Nevýhody a výzvy procedurálního generování	
		1.1.3 Procedurální generování ve hrách	
	1.2	Metody procedurálního generování map	
		1.2.1 Space Partitioning	
		1.2.2 Agent-Based generování	
		1.2.3 Grammar Algorithms	
		1.2.4 Výškové mapy	. 15
		1.2.5 Fraktálové algoritmy	
		1.2.6 Wave Function Collapse (WFC)	
		1.2.7 GAN (Generative Adversarial Networks)	. 18
	1.3	Porovnání metod	
2	Imp	olementace mapy	21
	2.1	Generování herního pole	. 21
	2.2	Implementované metody	. 21
		2.2.1 Náhodná výšková mapa	. 21
		2.2.2 Interpolovaná výšková mapa	. 22
		2.2.3 Gradientní šum	. 24
		2.2.4 Přiřazení typů terénu	. 24
		2.2.5 Vizualizace mapy	. 25
3	Náv	m vrh	27
	3.1	Návrh strategické hry	. 27
	3.2	Prostor	. 28
		3.2.1 Návrh herního prostoru	. 29
	3.3	Objekty, atributy a stavy	. 29
		3.3.1 Návrh herních objektů	. 30
	3.4	Akce hráče	. 34
		3.4.1 Návrh herních akcí	. 35
	3.5	Pravidla hry	. 36
		3.5.1 Návrh pravidel	. 37
	3.6	Dovednost a náhoda	. 38

		3.6.1	Dovednost a náhodnost v navržené hře	39
4	Imp	olemen	tace základních mechanik	40
	4.1	Implei	mentace prototypu herních mechanik	40
		4.1.1	Architektura a účel prototypu	40
		4.1.2	Třída SpravceHry	41
		4.1.3	Třída Hrac	42
		4.1.4	Třída Jednotka	43
		4.1.5	Třída Budova	43
5	Sim	ulace		45
	5.1	Úvod	do simulací	45
		5.1.1	Cíle simulací	45
	5.2	Teorie	simulace	46
		5.2.1	Monte Carlo metoda v kontextu hry	
		5.2.2	Reprodukovatelnost a správa náhodnosti	46
	5.3	Fáze 1	: Testování vyváženosti jednotek v izolovaných scénářích	46
		5.3.1	Popis testovaných scénářů	46
		5.3.2	Metodika	47
		5.3.3	Duely	47
	5.4	Fáze 2	2: Testování náhodného herního pole	60
		5.4.1	Metodika	60
		5.4.2	Testování měřítka šumu	61
		5.4.3	Testování různých prahových hodnot	65
Zá	ivěr			67
$\mathbf{Li}$	terat	tura		67
Ρì	ʻílohy	y		71
A	Přil	ložené	soubory	71

Úvod

Tradiční (ruční) metody tvorby herního obsahu jsou z časového i finančního hlediska velmi náročné. To nemusí představovat problém u lineárních her nebo her s omezeným a neměnným světem. U her s rozsáhlou či nekonečnou herní mapou však tyto nároky rostou jak při samotném návrhu a modelování, tak i při ukládání a distribuci obsahu. Z těchto důvodů se stále častěji uplatňuje technika procedurálního generování obsahu (PCG), která umožňuje distribuovat pouze algoritmus pro generování prostředí. Tím dochází nejen ke snížení nároků na úložiště, ale i ke zvýšení znovuhratelnosti, protože pro každý nový průchod hrou lze vygenerovat unikátní svět.

Tento výzkumný úkol si klade za cíl prozkoumat dostupné metody procedurálního generování obsahu (PCG), vybrat z nich vhodnou techniku pro generování náhodných herních map a následně ji aplikovat při návrhu a implementaci strategické tahové hry. Volba žánru je motivována především tím, že strategické hry silně těží ze znovuhratelnosti, kterou PCG poskytuje. Každá nová, unikátně vygenerovaná mapa představuje pro hráče novou taktickou výzvu, což prodlužuje herní životnost. Výsledná hra zároveň poslouží jako základ pro diplomovou práci, která se bude dále zabývat využitím metod strojového učení pro herní umělou inteligenci.

První kapitola se věnuje teoretickému úvodu do problematiky procedurálního generování obsahu. Jsou zde rozebrány výhody, nevýhody a různé způsoby využití této techniky, především v kontextu generování náhodných map. Následuje srovnání několika vybraných metod a výběr nejvhodnější z nich pro implementaci.

Ve druhé kapitole je podrobně popsána implementace zvolené PCG techniky, včetně popisu použitých algoritmů a prezentace výsledných generovaných map.

Ve třetí kapitole jsou představeny základy teorie návrhu videoher. Na jejich základě je připraven návrh strategické tahové hry a specifikována její pravidla.

Ve čtvrté kapitole jsou implementovány základní herní mechaniky strategické hry. Zároveň je připravena jednoduchá herní umělá inteligence, která v závěrečné kapitole umožní provedení simulací a optimalizaci navržených atributů herních objektů.

V poslední páté kapitole je implementovaný prototyp využit k simulování her. Pomocí metody Monte Carlo jsou optimalizovány atributy herních objektů tak, aby byla hra vyvážená. Současně jsou touto metodou optimalizovány parametry pro generování náhodných map s cílem zajistit jejich častou průchodnost a strategickou zajímavost.

Kapitola 1

Teorie PCG

1.1 Procedurální generování obsahu (PCG)

Procedurální generování je metoda algoritmického vytváření dat. Procedurálně vytvořená data se od ručně vytvořených dat liší v tom, že jsou generována kombinací malého množství ručně vytvořených vstupních dat, na jejichž základě počítač podle daného algoritmu vytváří komplexnější výstup. Tento přístup je vhodný zejména pro aplikace, kde je vyžadováno velké množství různorodého obsahu nebo kde je ruční tvorba neefektivní [1].

Hlavní výhodou procedurálního generování je úspora času, lidských zdrojů a tím i finančních nákladů. Navíc umožňuje vytvořit obsah, který může být přizpůsoben konkrétním požadavkům nebo preferencím uživatele. Generovaný obsah je dynamický, což otevírá možnosti pro personalizaci zážitků, jako je například tvorba jedinečných map ve hrách nebo simulace náhodných prostředí [2].

1.1.1 Výhody procedurálního generování

Procedurální generování nabízí řadu výhod, které jej činí atraktivním pro různé aplikace, hlavně ve vývoji her a designu [1]:

- Redukce nároků na úložiště: Namísto ukládání velkého objemu dat je možné ukládat pouze algoritmus a jeho vstupní parametry.
- Variabilita: Algoritmus může generovat nekonečné množství unikátních výsledků.
- Dynamika: Obsah se může přizpůsobovat v reálném čase na základě uživatelských interakcí nebo jiných faktorů.
- Úspora lidských zdrojů: Omezuje potřebu ruční práce při tvorbě rozsáhlých prostředí.

1.1.2 Nevýhody a výzvy procedurálního generování

Ačkoliv má procedurální generování mnoho výhod, existují také určité nevýhody a výzvy [1]:

- Kontrola kvality: Výstup algoritmu nemusí vždy splňovat očekávání nebo být konzistentní s požadovanými normami.
- Složitost implementace: Návrh a ladění algoritmů mohou být časově náročné.
- **Předvídatelnost:** Přílišná náhodnost může vést k obsahu, který nedává smysl nebo není použitelný.
- **Závislost na vstupních datech:** Kvalita výstupu je silně ovlivněna kvalitou a rozmanitostí vstupních dat.

1.1.3 Procedurální generování ve hrách

Procedurální generování obsahu hraje klíčovou roli v moderním herním vývoji, zejména díky schopnosti efektivně vytvářet rozsáhlé a rozmanité herní světy. Tento přístup je oblíbený především u her s otevřeným světem, jako jsou *Minecraft* [3], *No Man's Sky* [4] nebo série *roguelike* her, kde je kladen důraz na variabilitu a dynamické prostředí [1].

Procedurální generování umožňuje vytvářet herní světy, které jsou pro hráče vždy jedinečné, což zvyšuje atraktivitu a prodlužuje životnost hry. Například v *Minecraftu* se každý nový svět skládá z unikátní kombinace biomů, terénních útvarů a zdrojů, což hráče motivuje k dalšímu průzkumu [1]. Podobně ve hře *No Man's Sky* je generován celý vesmír s miliardami planet, z nichž každá má unikátní prostředí, faunu a flóru [1].

Hlavní výhodou využití PCG v herním designu je schopnost generovat obsah přizpůsobený hráčově zkušenosti. Například v akčních hrách mohou algoritmy procedurálního generování upravovat obtížnost úrovní v reálném čase na základě výkonu hráče. Tento adaptivní přístup může zajistit, že hra zůstane náročná, ale zároveň nefrustrující, což zvyšuje angažovanost hráče [2].

Dalším využitím PCG je tvorba náhodných misí nebo úkolů. Ty mohou být generovány tak, aby obsahovaly různé cíle, nepřátele nebo interaktivní objekty. Tento přístup umožňuje vytvořit dynamický herní zážitek, kdy žádná mise ani průběh hry nejsou zcela stejné. Tento princip se často využívá například ve hrách typu *Diablo* [5] nebo *Borderlands* [6], kde jsou zbraně a další vybavení generovány procedurálně.

Přes četné výhody s sebou procedurální generování přináší i určité výzvy. Například ve hře *No Man's Sky* čelili vývojáři kritice za přílišnou repetitivnost obsahu, přestože byl generován procedurálně. Dalším problémem je zajištění smysluplnosti a konzistence herního světa, což vyžaduje pečlivě navržené algoritmy a pravidla [1].

Procedurální generování textur a zvuků

Procedurální generování nachází své uplatnění také při tvorbě textur a zvuků, což významně přispívá k redukci nároků na úložný prostor. Textury povrchů, jako jsou dřevo, kámen nebo kov, mohou být generovány pomocí algoritmů, jako je **Perlin Noise** nebo **Simplex Noise** [7]. Také je tímto přístupem možné generovat vegetaci, tak aby každý strom a keř vypadal unikátně, například pomocí **Grammar Algorithms** [8]. Tento přístup nejen šetří místo na disku, ale také zvyšuje variabilitu, protože každá textura může být jedinečná.

Podobně lze procedurálně generovat zvuky, jako je ambientní hudba nebo efekty prostředí (například šum deště, větru či zvuky zvířat). Použitím technik syntézy zvuku místo ukládání statických zvukových souborů je možné dynamicky přizpůsobit zvukové efekty aktuálním podmínkám ve hře, čímž se nejen šetří úložiště, ale také zlepšuje ponoření hráče do herního prostředí [1].

1.2 Metody procedurálního generování map

V rámci této práce využijeme procedurální generování specificky pro vytvoření nové herní plochy pro každou hru. V této části se podíváme na některé možné techniky pro generování herních map. Hlavními požadavky na algoritmy jsou logické rozložení mapy, hratelnost a rychlost generování. Algoritmy vycházely mimo jiné z publikace [1].

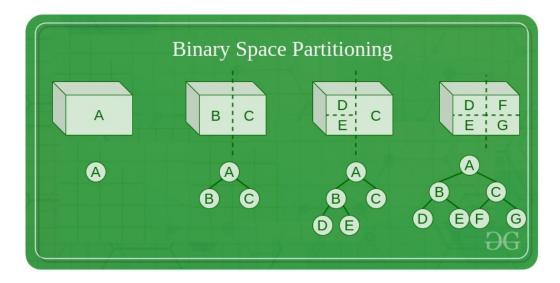
1.2.1 Space Partitioning

Dělení prostoru [9] je metoda, která rekurzivně rozděluje herní mapu na menší, disjunktní oblasti, přičemž každý bod mapy náleží právě jedné z těchto oblastí. Výsledkem je hierarchická struktura, obvykle reprezentovaná stromem, která umožňuje rychlé vyhledávání informací a manipulaci s daty.

Hlavním principem této metody je postupné dělení základního prostoru, dokud nejsou splněny předem stanovené podmínky, jako je například minimální velikost buňky nebo místnosti. Tento přístup nachází uplatnění nejen při generování herních map, ale také v grafických aplikacích, jako je ray-tracing, kde umožňuje efektivně organizovat a vykreslovat objekty ve scéně. [10].

Nejběžnější metodou pro rozdělování prostoru je binární dělení prostoru (BSP) [11]. Jde o proces, který opakovaně rozděluje prostor na dvě části, dokud nejsou splněny určité požadavky. Ukázka BSP je zobrazena na obrázku 1.1. Další často využívanou variantou je quadtree, kde je prostor rozdělen na čtyři symetrické části. Hlavním rozdílem mezi quadtree a BSP je, že v BSP nemusí být na rozdíl od quadtree všechny buňky symetrické a buňky v BSP navíc nemusí mít stejnou orientaci [11].

Metoda je běžně využívána při vykreslování grafických scén, kde se dělicí roviny vybírají na základě polygonů, aby optimalizovaly výpočty. Pro renderování scény

Obrázek 1.1: Ukázka BSP. Převzato z [11].

je například důležité zajistit, že každý uzel stromu obsahuje polygony, které lze vykreslit efektivně [11].

1.2.2 Agent-Based generování

Nejjednodušší agent-based metoda [12] přistupuje ke generování úrovní tak, že vygeneruje agenta, který "vykopává" chodby a vytváří oblasti v souvislé sekvenci. Na rozdíl od přístupu dělení prostoru se jedná spíše o mikro přístup ke generování, který vede k organicky vypadajícím výsledkům, které však mohou být chaotické a může docházet k překrývání místností.

Těmto problémům se dá do jisté míry zabránit optimálním nastavením pravidel agenta, ale to je náročné a efekt změny parametrů je obtížné odhadnout bez testování.

Pro jednoduché generování úrovní existují dva hlavní přístupy: "slepého" agenta a agenta s "přehledem" ("look-ahead") [10].

Slepý agent

Metoda se slepým agentem je stochastická a funguje tak, že: Agent začíná v náhodném bodě dungeonu a náhodně se vybere směr (nahoru, dolů, vlevo nebo vpravo). Agent začne "kopat"tímto směrem, a každý vykopaný dlaždicový bod dungeonu je nahrazen "chodníkovou"dlaždicí. Po prvním "vykopání" je 5 % šance, že agent změní směr (vybere nový náhodný směr) a dalších 5 % šance, že agent umístí místnost náhodné velikosti. Každým dalším dlaždicovým bodem ve směru, který se shoduje s předchozím, se šance na změnu směru zvyšuje o 5 %. Každým dalším dlaždicovým bodem bez přidání místnosti se šance na přidání místnosti zvyšuje o 5 %. Když agent změní směr, šance na změnu směru se sníží na 0 %. Když agent přidá místnost, šance na přidání místnosti zůstává na 0 % [10].

Agent s přehledem

Metoda s agentem s přehledem řeší problémy slepé metody, jako jsou překrývající se místnosti a slepé chodby, tím, že agenta informuje o vzhledu úrovně. Agent tak může kontrolovat, co se stane, když přidá místnost, a zda dojde k propojení místností. Zároveň agent díky přehledu může zvolit směr tak, aby se dostal do oblasti, kde nehrozí překrytí, a tím pádem nehrozí, že všechny místnosti úrovně budou naskládané na sobě [10].

Vícefázové generování terénu

V kontrastu s těmito přístupy existuje další metoda, která využívá agenty k vytváření složitějších terénů, a to prostřednictvím vícefázového procesu. Tento přístup využívá tři hlavní fáze generování terénu:

- 1. Fáze pobřeží: V této fázi velké množství agentů pracuje na vytvoření obrysu pevninské masy, která může být obklopena vodou.
- 2. Fáze terénu: V této fázi agenti definují vlastnosti mapy, jako je tvarování hor, nížin a pláží.
- 3. Fáze eroze: V této fázi agenti vytvářejí řeky, které erodují terén a spojují horské oblasti s oceánem.

Každý agent v tomto systému je schopen vidět aktuální výšku jakéhokoli bodu na mapě a může tyto body modifikovat podle potřeby. Tímto způsobem agenti aktivně formují terén a přítomnost jiných agentů může způsobit změny v okolním prostředí. Pro ovládání životnosti agenta je každý agent vybaven určitým počtem tokenů, které spotřebovává při vykonávání akcí. Tento mechanismus dává designérovi možnost ovlivnit, jak bude terén generován.

Designér může ovlivnit makrovlastnosti mapy tím, že určí počet agentů v každé fázi a počet tokenů, které budou agenti mít k dispozici. To umožňuje vytvářet různé typy terénů, jako jsou například pobřežní oblasti, hory nebo řeky.

Tento přístup, využívající několik fází a různých typů agentů (pobřežní agenti, agenti hor, agenti řek atd.), dává designérovi větší kontrolu nad výsledným terénem, což může vést k zajímavějším a strukturovanějším mapám než u jednodušších metod založených na jednom agentovi [12].

1.2.3 Grammar Algorithms

Gramatiky [8] jsou obecně způsob, jak popsat strukturu a rozebrat její podčásti. Například věta může obsahovat podmět a ten může obsahovat přídavná jména. Gramatiky lze ale také aplikovat mimo mluvené jazyky. Jednoduchým příkladem je binární strom, který může být strukturován podobně jako je vidět v ukázce 1.1 [13] [14].

```
BRANCH ->
node BRANCH BRANCH |
leaf
```

Ukázka 1.1: Příklad gramatiky: Strom

Tento typ algoritmu však nemůže generovat nové struktury. Pro generování nového obsahu můžeme takový algoritmus upravit přidáním nějakých pravděpodobností. Algoritmus pak s určitou pravděpodobností generuje jednotlivé části struktury – například věty nebo jiného objektu. Můžeme naznačit na ukázce stromu, váhy nastavíme tak, že je dvakrát vyšší pravděpodobnost vygenerování listu než rozdělení uzlu (Ukázka: 1.2) [13].

```
BRANCH ->

node BRANCH BRANCH [weight=1] |

leaf [weight=2]
```

Ukázka 1.2: Příklad gramatiky: Strom s váhami

Gramatiky jsou silným nástrojem pro generování herního obsahu, protože poskytují strukturovaný způsob, jak popsat a vytvářet různé herní prvky, od prostorových uspořádání po specifické herní objekty. Tento přístup je podobný tomu, jak generativní gramatiky popisují strukturu přirozených jazyků. Jak bylo uvedeno dříve, generativní gramatiky používají konečnou sadu rekurzivních pravidel k definování větších struktur z menších částí, což se ukazuje jako efektivní způsob generování komplexních herních prostorů.

Například je možné použít grafovou gramatiku pro generování topologie úrovní, kde uzly reprezentují místnosti a hrany mezi nimi určují jejich propojení. Tento přístup je velmi flexibilní, protože umožňuje přizpůsobit generování úrovní specifickým parametrům, jako je obtížnost, velikost nebo zábavnost. Tento vysoký stupeň kontroly je výhodný v kontextu her, kde je potřeba mít pod kontrolou herní zážitek, ale na druhou stranu může být složité vytvořit univerzální gramatiku, která by pokryla všechny možné herní scénáře [10].

1.2.4 Výškové mapy

Terén může být snadno reprezentován jako dvourozměrná matice reálných čísel, kdy šířka a výška matice odpovídají rozměrům x a y a hodnoty v jednotlivých buňkách představují výšku v daném bodě. Takové matici se říká výšková mapa (heightmap) [15] [16].

Náhodný terén

Nejjednodušší metodou, jak výškovou mapu vytvořit, je použít generátor náhodných čísel a matici jednoduše vyplnit náhodnými čísly. Tato metoda vytvoří výškovou mapu, kterou je teoreticky možné vykreslit, ale výsledná mapa nevypadá jako mapa terénu, spíše jako náhodné výčnělky. V reálném terénu se výšky mění plynule, to

znamená, že výška v jednom bodě logicky souvisí s výškami v okolí, náhodný generátor však výšky generuje nezávisle na ostatních, což vytváří nepřirozeně vypadající terén [16] [1].

Interpolace terénu

Jedním z jednoduchých řešení tohoto problému je použití interpolace. Nejprve se náhodné hodnoty výšek vygenerují na hrubší mřížce, a poté se výšky mezi těmito body dopočítají pomocí interpolace. Ačkoliv tímto způsobem nevzniknou některé přirozené útvary jako útesy, tento přístup vytváří hladší a realističtější terén [16].

Gradient-based náhodný terén (Šum)

Místo generování výškových hodnot a následné interpolace svahů můžeme generovat rovnou svahy, tedy gradienty změny výšky terénu, a z těch následně odvozovat výšky [16].

"Gradient noise je způsob generování terénu, kdy náhodná čísla interpretujeme jako náhodné gradienty, což znamená strmost a směr svahů. Tento přístup byl poprvé použit Kenem Perlinem pro film Tron z roku 1982, a proto se někdy nazývá **Perlin noise**." – přeloženo z [1].

Na hrubší mřížce se vygenerují náhodné gradienty, reprezentované vektory dx a dy, které odpovídají sklonu v osách x a y. Gradienty mohou mít kladnou nebo zápornou hodnotu, což umožňuje modelovat stoupající i klesající svahy.

Výšky pak získáme tak, že nejprve do každého bodu mřížky nastavíme hodnotu 0. Pro určení výšky na místech mezi mřížkovými body se podíváme na čtyři sousední body mřížky. Nejprve si představíme, že bychom zohlednili pouze gradient v levém horním rohu. Jaká by byla výška v aktuálním bodě, pokud by terén rostl nebo klesal jen podle tohoto gradientu? Výška by byla jednoduše hodnota tohoto gradientu vynásobená vzdáleností, kterou jsme urazili podél svahu: strmost na ose x, tedy dx, vynásobená vzdáleností od mřížky ve směru x, plus strmost na ose y, tedy dy, vynásobená vzdáleností ve směru y. Tento výpočet provedeme pro každý ze čtyř sousedních bodů mřížky. Výsledkem budou čtyři výšky, které odpovídají situacím, kdy by výška terénu závisela pouze na jednom z těchto gradientů. Ty jednoduše interpolujeme [7].

Gradientní šum umožňuje vytvářet realistické terény s plynulými změnami výšek.

1.2.5 Fraktálové algoritmy

Fraktální algoritmy umožňují vytvářet realistický terén díky svojí schopnosti generovat detailní rozsáhlé struktury. Často používanou metodou pro generování fraktálního terénu je *Diamond-square algoritmus (diamantovo-čtvercový algoritmus)* [17]. Jedná se o výpočetně nenáročný a snadno implementovatelný algoritmus [18].

Algoritmus funguje následovně:

- 1. Počáteční nastavení: Nastaví se hodnoty čtyř rohů výškové mapy na náhodné hodnoty.
- 2. Diamantový krok: Najde se střed čtverce definovaného těmito čtyřmi rohy a jeho hodnota se nastaví jako průměr těchto čtyř rohů plus náhodná hodnota.
- 3. Čtvercový krok: Nyní se najde střední body stran čtverce a nastavíme jejich hodnoty na průměr tří hodnot: dvou sousedních rohů a středu čtverce. Znovu se přidá náhodná hodnota.
- 4. Rekurze: Po prvním kole diamantového a čtvercového kroku se rozdělí čtverec na čtyři menší čtverce. Drsnost se sníží a celý proces se opakuje pro menší čtverce. Tento proces pokračuje, dokud není dosaženo maximálního počtu iterací.

Velikost náhodných hodnot, které používáme v těchto krocích, se nazývá **drsnost**. Větší hodnoty vedou k drsnějšímu terénu, menší hodnoty vytvářejí hladší terén.

Diamond-square algoritmus je využit v mnoha aplikacích, včetně her jako *Minecraft* nebo simulací pro generování krajiny v leteckých simulátorech.

1.2.6 Wave Function Collapse (WFC)

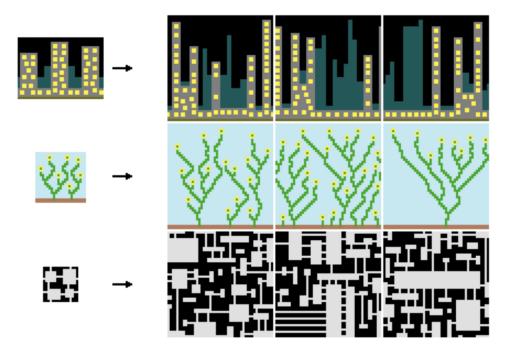
Algoritmus Wave Function Collapse [19] je inspirován kvantovou mechanikou. Spočívá ve využití principu superpozice a postupně "kolabuje" políčka do jedné z možností podle daných pravidel.

WFC začíná s mřížkou buněk, které mají na začátku všechny možné hodnoty. Algoritmus postupně odebírá možnosti na základě stavu okolních buněk a pravidel definovaných na základě vzoru. Tento princip se v algoritmu používá k určení konkrétních hodnot pro buňky mřížky, což vede k postupnému "zúžení" prostoru možných konfigurací.

Konkrétně algoritmus funguje takto:

- 1. Každá buňka mřížky začíná s plnou superpozicí všech možných hodnot.
- 2. Vybere se buňka s nejnižší entropií (největší nejistotou o její hodnotě).
- 3. U vybrané buňky se zúží možnosti podle pravidel, čímž se její hodnota "zhroutí" na jednu konkrétní.
- 4. Zúžení možností jedné buňky ovlivní okolní buňky, čímž se jejich možnosti také zúží.
- 5. Proces se opakuje, dokud není celá mřížka vyřešena.

WFC se využívá pro generování úrovní, textur a dalších prostorových uspořádání, protože umožňuje vytvářet složité a realistické struktury na základě jednoduchých vzorů. Příklad vzorů a jejich výsledků je vidět na obrázku 1.2 [20].

Obrázek 1.2: Příklad vzorů a výsledků WFC. Převzato z [20]

1.2.7 GAN (Generative Adversarial Networks)

Generativní adversariální sítě (GAN) [21] je metoda generování obsahu složená ze dvou komponent – generátoru a diskriminátoru, které "bojují"v procesu učení. Generátor vytváří realistické výstupy napodobující reálná data. Diskriminátor se pak snaží rozlišit, zda jsou data reálná nebo vygenerovaná.

Princip metody GAN právě spočívá v interakci mezi generátorem a diskriminátorem, díky které dochází k postupnému učení obou, a tedy zlepšování kvality výsledných dat. Tento proces je řízen pomocí zpětné propagace, která umožňuje optimalizovat váhy v obou sítích. Toto vzájemné "soupeření" má za následek, že výsledná data systému GAN vypadají realisticky i s menším množstvím vstupních reálných dat.

Mezi různé varianty GAN patří například $Deep\ Convolutional\ GAN\ (DCGAN)$ [22], který používá konvoluční vrstvy k lepšímu zachycení prostorových vzorců v datech. Tento přístup je možné využít při generování výškových map, nicméně má některá omezení, jako jsou problémy s velikostí a škálovatelností výstupů. Dále existuje $Spatial\ GAN\ (SGAN)$ [23] jedná se o vylepšenou variantu DCGAN, která eliminuje plně propojené vrstvy a místo nich používá konvoluční vrstvy s krokem, což umožňuje lépe zachovávat prostorové vztahy a zlepšuje efektivitu generování [24].

1.3 Porovnání metod

Popsal jsem několik možných přístupů generování herních map. V této části porovnám popsané metody generování map a zvolím vhodnou metodu, kterou implementuji v rámci tohoto výzkumného úkolu.

Cílem je generovat herní mapu pro svět složený z políček nebo dlaždic pro strategickou hru, tedy výstup by měl připomínat přirozeně vypadající mapu světa. Tedy metody, které vytvářejí nesouvislé nebo lineárně rozdělené výsledky, nejsou vhodné (nebudu se snažit generovat města, pouze krajinu).

Zároveň, jelikož pro každou hru bude generována nová unikátní mapa, by bylo vhodné, aby generování probíhalo v rozumném čase, tedy metody s nízkou výpočetní náročností budou preferované.

Tabulka 1.1 popisuje výhody a nevýhody jednotlivých metod generování.

Po porovnání metod generování map jsem se rozhodl využít metod výškových map. Hlavním důvodem je, že tato metoda by měla být schopna generovat přirozeně vypadající krajinné útvary při poměrně nízké výpočetní náročnosti. Využití interpolace nebo gradientních metod umožní vytvářet plynulé přechody mezi různými typy terénu, což povede k realisticky vypadajícímu světu.

Mou další volbou by byla metoda Wave Function Collapse (WFC) případně Generative Adversarial Networks (GAN), jelikož tyto metody mají potenciál vést k ještě realističtějším a více rozmanitým výsledkům. WFC by zajistilo více vzorů v prostředí, zatímco GAN by umožnilo generovat zcela nové mapy na základě trénovacích dat. Nicméně obě tyto metody jsou výpočetně náročnější a vyžadují velká trénovací data, což je činí nevhodnými pro můj výzkumný úkol. Proto tyto metody ponechám jako případné možné rozšíření do diplomové práce.

Metoda	Výhody	Nevýhody
Space Partitioning	Logická a hierarchická struktura Snadné dosažení konzistentních výsledků Vhodné pro vnitřní prostory	Výsledky můžou působit pravoúhle Nevhodné pro organické mapy
Agent-Based generování	Přirozené, nelineární výsledky Velká variabilita výsledků Snadné přizpůsobení chování agentů	Náročné ladění parametrů Vysoká míra náhodnosti Nepředvídatelné výsledky
Grammar Algorithms	Vysoká míra kontroly Vhodné pro generování rozvržení úrovní	Náročné na definování pravidel Rychle narůstá složitost pravidel Nevhodné pro přirozené terény
Výškové mapy	Dobře reprezentují reálnou topografii Plynulé přechody mezi výškovými úrovněmi Snadná implementace Snadná kombinace s dalšími technikami	Náhodné generování vede k nereálným výsledkům Nevhodné pro generování budov a interiérů
Fraktálové algoritmy	Přirozeně vypadající krajina Efektivní pro nekonečné terény Relativně nenáročné na výkon	Omezená kontrola Výsledky mohou být homogenní
Wave Function Collapse	Konzistentní výsledky Vhodné pro mapy s pravidelnými vzory Snadné využití existujících vzorů	Výpočetně náročné Složitý vstupní dataset Může skončit ve stavu bez platného řešení
Generative Adversarial Networks	Realistické a variabilní výsledky Adaptivní na různé typy prostředí	Velké množství trénovacích dat Výpočetně náročné Obtížně laditelné

Tabulka 1.1: Porovnání metod generování prostředí

Kapitola 2

Implementace mapy

2.1 Generování herního pole

Pro generování herního pole byla zvolena metoda výškových map. Výšková mapa je dvourozměrná matice reálných čísel, kde každé číslo představuje výšku v daném bodě. Výšková mapa je následně převedena na konkrétní terénní typy, jako jsou voda, pláně, lesy a hory. V této kapitole jsou popsány implementace generování výškových map třemi způsoby:

- Náhodná výšková mapa nejjednodušší metoda, která však vytváří nerealistický terén.
- Interpolace hrubé mřížky metoda, která vyhlazuje terén pomocí interpolace mezi body náhodné mřížky.
- Gradientní šum generování přirozeně vypadajícího terénu pomocí Perlinova šumu.

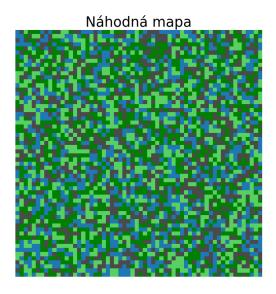
2.2 Implementované metody

Výškové mapy jsou, jak už bylo zmíněno, implementovány třemi různými způsoby.

2.2.1 Náhodná výšková mapa

Tato metoda byla implementována především proto, že je velmi jednoduchá a může sloužit jako základní "benchmark" pro srovnání s ostatními metodami. Výsledky této metody nejsou příliš dobré, protože nevytváří realistické terénní struktury. Výsledné struktury nejsou realistické ani praktické pro hraní.

Celá implementace spočívá v generování náhodných hodnot a jejich uložení do dvourozměrného pole, které pak funkce (na ukázce: 2.1) vrací. Výsledná mapa je vidět na obrázku 2.1.

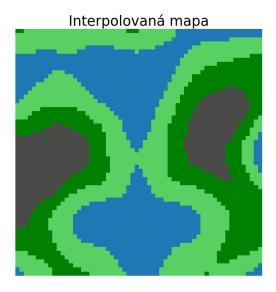
Obrázek 2.1: Ukázka mapy vygenerované metodou náhodné výškové mapy.

```
def nahodne_pole(rows, cols, min_value=0, max_value=1):
    return np.random.uniform(low=min_value, high=max_value, size=(
    rows, cols))
```

Ukázka 2.1: Kód generující pole pro náhodnou mapu

2.2.2 Interpolovaná výšková mapa

Lepšího výsledku lze dosáhnout interpolací náhodné mřížky. Tato metoda spočívá v tom, že se vygeneruje menší náhodná mřížka, její hodnoty se rozmístí pravidelně do větší mřížky a prázdné hodnoty pak získáme interpolací hodnot z menší mřížky. Pro samotnou interpolaci byla v kódu využita knihovna scipy [25] jak je vidět v ukázce 2.2. Funkce nakonec opět vrací matici čísel mezi nula a jedna.

Obrázek 2.2: Ukázka mapy vygenerované metodou interpolace výškové mapy.

```
def interpolovane_pole(big_rows, big_cols, small_rows, small_cols,
     min_value=0, max_value=1):
      # Vytvoření menší mřížky
      small_grid = nahodne_pole(small_rows, small_cols, min_value,
     max_value)
      # Indexy pro malou a velkou mřížku
      small_x = np.linspace(0, big_cols - 1, small_cols)
      small_y = np.linspace(0, big_rows - 1, small_rows)
      big_x = np.arange(big_cols)
      big_y = np.arange(big_rows)
      # Vytvoření seznamu souřadnic
      small_points = np.array([(x, y) for y in small_y for x in
10
     small_x])
      small_values = small_grid.flatten()
11
      big_points = np.array([(x, y) for y in big_y for x in big_x])
12
      # Doplnění hodnot seznamu interpolací
13
      big_list = griddata(small_points, small_values, big_points,
14
     method='cubic')
      # Převedení na mřížku
      big_grid = big_list.reshape(big_rows, big_cols)
16
      return big_grid
```

Ukázka 2.2: Kód generující iterpolovanou výškovou mapu

Interpolace vytvoří plynulejší terén bez ostrých přechodů mezi výškami, ale výsledky mají stále tendenci být hranaté a ne zcela přirozeně vypadající, jak je vidět na obrázku 2.2.

2.2.3 Gradientní šum

Gradientní šum je komplikovanější metoda, která vytváří přirozenější struktury terénu než předchozí dvě metody. Za inspiraci je vzata metoda **Perlinův šum**, která generuje plynulé změny hodnot v prostoru, čímž vytváří realistické krajiny s kopečky, údolími a horami.

Perlinův šum funguje na principu interpolace gradientních vektorů. Výsledkem je spojitá mapa hodnot, kde se výška plynule mění bez ostrých přechodů, ale vznikají přirozeně vypadající útvary. Tato metoda byla prvně implementována pomocí knihovny noise [26] jako vzorový výsledek a následně byla také napsána vlastní implementace.

Vlastní implementace

Napsaná funkce generuje gradientní šum v několika krocích:

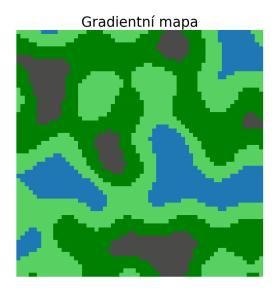
- 1. Vytvoření mřížky gradientových vektorů Každému bodu v hrubé mřížce (menší ze dvou mřížek, vytvořené podle zvolené hodnoty *scale*) je přiřazen náhodný gradientový vektor. Tento vektor určuje, jak se bude hodnota šumu měnit v okolí daného bodu.
- 2. Výpočet skalárních součinů Pro každý bod na jemné mřížce se vypočítá skalární součin mezi gradientním vektorem a vektorem k bodu, jehož hodnotu chceme určit.
- 3. Použití funkce fade Hodnoty jsou vyhlazeny pomocí speciální funkce fade, která zajišťuje plynulý přechod mezi body mřížky a zabraňuje vzniku ostrých přechodů.
- 4. Interpolace mezi sousedními hodnotami Hodnoty se interpolují mezi čtyřmi nejbližšími gradientními body, čímž vznikne plynulý přechod mezi oblastmi s různou výškou.
- 5. Normalizace Nakonec se hodnoty normalizují aby výsledné hodnoty dobře vycházeli mezi hodnoty nula a jedna.

Použitím různých měřítek (*scale*) je možné ovlivnit rozmanitost a velikost útvarů vygenerované krajiny.

Výslednou matici hodnot lze použít jako výškovou mapu pro tvorbu herního terénu. Výsledná mapa má plynulé přechody mezi různými výškami a vytváří přirozeněji vypadající krajinu, jak je vidět na obrázku 2.3.

2.2.4 Přiřazení typů terénu

Po vygenerování výškové mapy je potřeba převést hodnoty na jednotlivé typy terénu, k tomu je použita funkce cislo_na_policko (Ukázka: 2.3).

Obrázek 2.3: Ukázka mapy vygenerované metodou gradientní výškové mapy.

```
def cislo_na_policko(grid):
      mapa = np.empty_like(grid, dtype='str')
      for i in range(grid.shape[0]): # Počet řádků
          for j in range(grid.shape[1]): # Počet sloupců
               if grid[i][j] < 0.25:</pre>
                   mapa[i][j] = "V"
                                       \# Voda
               elif grid[i][j] < 0.5:</pre>
                   mapa[i][j] = "P" # Pláně
               elif grid[i][j] < 0.75:</pre>
9
                   mapa[i][j] = "L" # Les
10
11
               else:
                   mapa[i][j] = "H"
                                       # Hory
12
      return mapa
```

Ukázka 2.3: Převádějící výškovou mapu na konkrétní terény

Aktuální prahové hodnoty jsem zvolil experimentálně, ale mohou být upravovány po testování v simulaci, aby byl terén vyvážený a poskytoval vhodné herní prostředí.

2.2.5 Vizualizace mapy

Matice terénů vycházející z funkce cislo_na_policko je pak zobrazena pomocí matplotlib [27] pomocí funkce zobraz_mapu (Ukázka: 2.4).

Obrázek 2.4: Zobrazení vykreslených map generovaných všemi metodami.

```
def zobraz_mapu(mapa):
2
3
      Barevně vykreslí terénní mapu.
      # Definice barev pro jednotlivé typy terénu
      barvy = {
6
           "V": "#1f77b4", # \mathit{Modrá} - \mathit{Voda}
          "P": "#58d162", # Světle zelená - Pláně
8
          "L": "#0c3b10", # Zelen\acute{a} - Les
9
           "H": "#4a4a48", # Šedá - Hory
10
      }
11
12
13
      # Převedení mapy na numerickou matici s indexy
      text_to_index = {"V": 0, "P": 1, "L": 2, "H": 3}
14
      index_map = np.vectorize(text_to_index.get)(mapa)
15
16
      # Vytvoření barevné mapy
17
      cmap = ListedColormap(barvy.values())
18
      # Vykreslení mřížky
20
      plt.figure(figsize=(8, 8))
21
      plt.imshow(index_map, cmap=cmap, interpolation='nearest')
22
23
      plt.show()
24
```

Ukázka 2.4: Kód generující pole pro náhodnou mapu

Výstupem je čtyřbarevný graf složený ze čtvercových dlaždic. Na obrázku 2.4 jsou vidět zobrazené grafy různých metod.

Kapitola 3

Návrh

3.1 Návrh strategické hry

V této kapitole je rozebrán postup návrhu jednoduché strategické hry hrané na náhodně vygenerované mapě. Návrh strategické hry vyžaduje systematický přístup k definování jejích klíčových prvků. Aby byla hra hratelná, vyvážená a pokud možno i zábavná, je zapotřebí systematicky rozebrat a promyslet návrh všech částí hry [28].

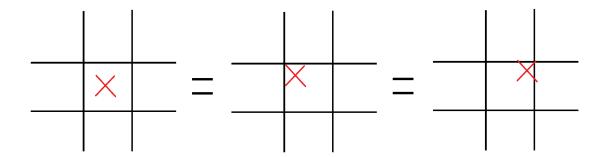
Základní představa, se kterou samotný systematický návrh započal, byla taková, že hra bude 2D tahová strategie se správou surovin. Hráči budou ovládat a vylepšovat své jednotky, spravovat zdroje a budovat infrastrukturu, přičemž se budou snažit dosáhnout vítězství nad soupeřem. Herní svět je reprezentován mapou složenou ze čtvercových políček, typ terénu na políčku ovlivňuje pohyb jednotek, možnosti výstavby a dostupnost zdrojů.

Pro návrh hry byla využita metodologie z knihy *The Art of Game Design: A Book of Lenses* od Jesseho Schella: [29], která strukturuje herní design do několika klíčových kategorií:

- Prostor Jak je herní svět uspořádán a jak se v něm hráči pohybují.
- Objekty, atributy a stavy Jaké herní entity existují, jaké mají vlastnosti a jaké stavy mohou při hře nastat.
- Akce hráče Jaké interakce může hráč provádět a jak ovlivňují hru.
- Pravidla hry Jaká jsou omezení a podmínky vítězství.
- Dovednost a náhoda Jaký je poměr mezi strategickým rozhodováním a prvky náhody.

Tento rámec poskytuje ucelený pohled na návrh hry a pomáhá zajistit, aby všechny prvky dohromady tvořily soudržný a dobře vyvážený celek.

Ve zbytku kapitoly jsou podrobněji rozebrány právě tyto herní prvky a konkretizován herní návrh.

Obrázek 3.1: Ekvivalence různých značení sudoku.

3.2 Prostor

Každá hra obsahuje nějaký herní prostor, ve kterém se celá hra odehrává. Ten obecně vymezuje herní lokace a určuje, jak jsou mezi sebou propojeny. Z pohledu herních mechanik je považován prostor za matematickou konstrukci, tedy je potřeba odfiltrovat veškeré vizuální prvky a zaměřit se pouze na abstraktní uspořádání prostoru.

Kniha The Art of Game Design: A Book of Lenses [29] rozděluje herní prostory podle několika parametrů:

- Diskrétnost vs. kontinuita Prostor může být buď diskrétní, nebo kontinuální.
   Diskrétní prostor je tvořen pevně stanovenými, oddělenými místy. Kontinuální prostor umožňuje pohyb v plynulém, nekonečném rozsahu.
- Počet dimenzí Každý herní prostor má určitý počet dimenzí, které definují jeho rozsah a strukturu. Prostor může být jednorozměrný, dvourozměrný nebo dokonce třírozměrný.
- Ohraničenost a propojení oblastí Prostor může být uzavřený, s pevně definovanými hranicemi, nebo otevřený, umožňující pohyb hráče nebo herních prvků mimo hranice.

Příklad hry hrané na diskrétním dvoudimenzionálním poli je "piškvorky" (v rámci příkladu předpokládám herní plochu 3×3), kde herní plocha je rozdělena na devět oddělených políček. Herní deska je zobrazena jako souvislý prostor, ale z hlediska herních mechanik bereme v potaz pouze těchto devět specifických míst, která můžeme znázornit jako uzly v síti. Tedy dokud je jednoznačně rozeznatelné, do kterého políčka zapadá, jsou si mechanicky ekvivalentní, jak je naznačeno na obrázku $3.1\ [30]$.

Hra monopoly je pak příklad jednodimenzionální hry. I když je herní deska vizuálně uspořádána do tvaru čtverce, když se odstraní grafické prvky, můžeme vidět, že hra umožňuje pohyb po jediné řadě políček, propojených v cyklické smyčce. V tomto

případě se každé políčko na desce chová jako bod nulové dimenze, ačkoliv vizuálně vypadají některé čtverce odlišně, jejich funkce se neliší [29].

Herní prostor může také zahrnovat "prostory v prostorech", což se často vyskytuje v počítačových hrách. Například může existovat venkovní prostor (kontinuální, dvourozměrný), ale hráč může narazit na ikony, které představují města nebo jeskyně. Tyto ikony přecházejí do zcela oddělených prostorů, které s venkovním prostorem nejsou přímo propojené, což je příkladem prostorového uspořádání, které je více založeno na mentálních modelech hráčů než na geografické realitě [29] [30].

3.2.1 Návrh herního prostoru

Jak již bylo zmíněno, navrhovaná hra bude 2D tahová strategie, tedy herní prostor bude dvoudimenzionální a diskrétní, složený ze čtvercových políček propojených po horizontální a vertikální ploše. To bude mít zásadní vliv na pohyb jednotek po mapě a tedy i veškerá strategická rozhodnutí hráčů.

Diskrétnost herního prostoru usnadňuje měření vzdáleností, po které se jednotky mohou po desce pohybovat, a také omezuje rozložení budov na jednu budovu na políčko. To samé platí pro jednotky, což umožňuje strategické tahy, jako blokování pohybu jednotek nepřítele.

Ve hře nebudou žádné podprostory ani oblasti, které by hráči mohli navštívit jako separátní oblasti. Všechny interakce probíhají na jednom herním poli, přičemž všechny herní mechaniky se soustředí na strategické využití této plochy.

Z hlediska návrhu a pozdější implementace tedy herní prostor uvažujeme jako dvourozměrné diskrétní pole, kde každé "políčko" představuje bod s nulovou dimenzí. Tento pohled by měl zjednodušit návrh pravidel a interakcí mezi hráči a prostředím, což umožňuje efektivnější rozvoj herních taktik.

3.3 Objekty, atributy a stavy

V herním prostoru se pak nacházejí objekty, se kterými hráči v průběhu celé hry manipulují nebo s nimi interagují pomocí jiných objektů. Může se jednat například o herní figurky, postavy, karty, nebo samotné herní prostředí. Objekty lze chápat jako "podstatná jména" herních mechanik.

Každý objekt má nějaké atributy, které popisují jeho vlastnosti. Atributy lze chápat jako "přídavná jména". Například auta v závodní hře mohou mít atributy jako maximální rychlost a aktuální rychlost.

Každý herní objekt má **stav**, který určuje jeho vlastnosti a chování ve hře. Stav objektu se skládá z jeho atributů, což jsou jednotlivé charakteristiky objektu. Například figurka v šachu má atribut "mód pohybu", který může nabývat stavů jako "volně se pohybující", "v šachu" a "matovaná". V Monopoly má každý pozemek atribut "počet domů", jehož stav se může měnit mezi 0 až 4 domy nebo hotelem.

Atributy mohou být statické nebo dynamické [29]:

- Statické atributy Nemění se v průběhu hry. Například barva figurky v dámě nebo maximální rychlost auta.
- Dynamické atributy Mohou se měnit v závislosti na akcích hráčů či mechanikách hry. Například aktuální rychlost auta se mění podle řízení hráče, životy jednotky klesají při útoku.

Každý herní objekt tak může mít kombinaci statických a dynamických atributů. Například v šachu má figurka statický atribut "barva", ale dynamický atribut "pozice na šachovnici", který se mění během hry.

Je důležité si uvědomit, že objekty ve hře často interagují mezi sebou. Například, jednotka může útočit na jinou jednotku, budova může produkovat suroviny, nebo terénní prvek může ovlivňovat pohyb jednotek. Tyto interakce by měly být navrženy tak, aby dávaly smysl a byly pro hráče srozumitelné.

Stav objektu není nutně viditelný $\operatorname{cel} \circ - \operatorname{n} \check{\operatorname{e}} \operatorname{kter} \circ \operatorname{atributy} \operatorname{mohou} \operatorname{být} \operatorname{skryt} \circ \operatorname{nebo} \operatorname{viditeln} \circ \operatorname{jen} \operatorname{pro} \operatorname{ur} \check{\operatorname{cit}} \circ \operatorname{hr} \check{\operatorname{atributy}} \operatorname{nehou} \operatorname{být} \operatorname{skryt} \circ \operatorname{nebo} \operatorname{viditeln} \circ \operatorname{jen} \operatorname{pro} \operatorname{ur} \circ \operatorname{it} \circ \operatorname{hr} \circ \operatorname{atributy} \operatorname{nehou} \operatorname{být} \operatorname{skryt} \circ \operatorname{hr} \circ \operatorname{hr}$

Důležitou součástí herního návrhu tedy je rozhodnout, kdo má přístup k jakým informacím. Pro jednoduchost rozlišíme informace na veřejné částečně skryté nebo zcela skryté [29] [28].

- Veřejné informace Všechny atributy a jejich stavy jsou viditelné pro všechny hráče. Například v šachu oba hráči vidí všechna pole a figurky na hrací desce, takže jediným tajemstvím je přemýšlení soupeře.
- Částečně skryté informace Někteří hráči znají určitou informaci, ale jiní ne.
   Například ve hře poker někteří hráči viděli kartu, zatímco jiní ne.
- Zcela skryté informace Existují atributy, které zná pouze samotná hra. Například v počítačových hrách mohou být některé části světa před hráčem skryté, dokud je neodhalí.

Rozhodnutí o tom, kdo má přístup k jakým informacím, zásadně ovlivňuje herní strategii a atmosféru. Hry jako poker jsou postavené na utajení a odhadu soupeřových karet, zatímco v šachu mají hráči k dispozici informace o stavu celé herní plochy, a jedinou neznámou je strategie protivníka.

3.3.1 Návrh herních objektů

V této části jsou podle probraných principů nastíněny jednotlivé objekty a definované atributy těchto objektů. Ve hře se nachází několik typů objektů, se kterými hráči mohou manipulovat nebo s nimi interagovat. Základním objektem ve hře jsou **políčka**, ze kterých je složené herní pole a určují podmínky pro pohyb jednotek a stavbu budov. **Budovy** produkují suroviny, případně poskytují další služby a plní jiné strategické funkce. Jako poslední jsou **jednotky**, což jsou pohyblivé objekty

ovládané hráčem, které hráč využívá k různým činnostem, jako je boj, nebo těžba surovin. Každý z těchto objektů má své specifické atributy a stavy, které určují jejich vlastnosti a možnosti ve hře.

Co se informací týče, nakonec bylo rozhodnuto, že hra nebude mít skryté informace, tedy hráči od začátku uvidí celý herní prostor a pohyby protivníka.

Políčka Políčka představují základní stavební jednotku mapy, na níž se odehrává hra. Každé políčko má několik atributů, popisujících jeho vlastnosti a interakce s ostatními objekty. Tyto atributy jsou:

Statické	Pozice na mapě	Souřadnice určující umístění políčka v her-
		ním prostoru.
	Název	Název terénu.
	Zpomalení	Určité typy terénů mohou snižovat pohybo-
		vou rychlost jednotek.
	Bonusová obrana	Některé terény mohou zvyšovat obranu jed-
		notek na daném políčku.
	Získatelné suroviny	Typ surovin které je možné na políčku získat.
Dynamické	Obsazenost jednotka	Na políčku se může nacházet pouze jedna jed-
		notka, tento atribut tedy bude bránit vstupu
		jiné jednotky na políčko.
	Obsazenost budova	Na políčku může stát pouze jedna budova.

Terén není jen grafický prvek, ale významně ovlivňuje hru. Správná volba umístění jednotek může znamenat rozdíl mezi vítězstvím a porážkou – například jednotka stojící na horách má lepší obranu, zatímco husté lesy mohou zpomalit postup nepřátel. Navíc různé druhy terénu určují, jaké budovy lze postavit a jaké suroviny lze těžit.

Budovy Budovy jsou struktury, které hráči staví na mapě za účelem generování zdrojů nebo poskytování jiných výhod. Každá budova má následující atributy:

Statické	Pozice na mapě	Pozice budovy na herní mapě.
	Název	Označení budovy.
	Vlastník	Určuje hráče, kterému budova patří. Změna vlast-
		níků během hry nebude možná, pouze zničení ne-
		přátelských budov.
	Typ terénu	Omezení, na kterých typech políček lze budovu
		postavit.
	Produkce za kolo	Množství surovin, které budova generuje za kolo.
	Životy max	Maximální počet životů budovy.
	Obrana	O kolik se zredukuje poškození způsobené úto-
		kem.
	Cena	Množství surovin potřebných pro stavbu budovy.
	Bonusová obrana	Budova může zvyšovat obranu jednotek nacháze-
		jících se na stejném políčku.
	Speciální funkce	Budova může umožňovat provádění speciálních
		akcí jako generování nebo vylepšování jednotek.
Dynamické	Životy	Aktuální počet životů budovy, pokud klesne na
		nulu, budova je zničena.

Budovy kromě generování surovin poskytují hráčům jiné strategické možnosti jako vylepšování jednotek, zvyšování obrany vlastních jednotek nebo blokování postupu nepřítele.

Jednotky Jednotky jsou pohyblivé objekty na mapě, které hráči ovládají a skrze které primárně interagují s herními mechanismy. Každá jednotka má své atributy, které určují její vlastnosti a schopnosti:

Statické	Název	Název typu jednotky.
	Pozice na mapě	Kde na herním poli se jednotka nachází.
	Vlastník	Hráč, kterému jednotka patří.
	Cena	Množství surovin potřebné pro vytvoření jed-
		notky.
	Cena za kolo	Náklady na udržování jednotky. Množství su-
		rovin, které jednotka spotřebuje každé kolo.
	Životy max	Maximální počet životů jednotky.
	Základní obrana	Základní obrana jednotky. Redukuje poško-
		zení způsobené nepřátelským útokem.
	Útok	Síla útoku. Skutečné způsobené poškození se
		pohybuje v rozsahu definovaném minimálním
		a maximálním poškozením jednotky a je dále
		ovlivněno šancí na kritický zásah a šancí na
		uhnutí cílové jednotky. Poškození je reduko-
		váno obranou cíle.
	Dosah	Vzdálenost, na kterou může jednotka útočit.
	Základní rychlost	Maximální počet políček, která může jed-
		notka urazit za kolo.
	Násobitel kritic-	Hodnota, kterou se násobí způsobené poško-
	kého zásahu	zení v případě kritického zásahu.
	Šance na uhnutí	Pravděpodobnost, s jakou se jednotka může
		vyhnout příchozímu útoku a utrpět nulové
		poškození.
Dynamické	Životy	Aktuální počet životů jednotky, pokud klesne
		na nulu, jednotka zmizí.
	Obrana	Funkční obrana jednotky, po modifikaci pro-
		středím (typem terénu nebo budovou).
	Rychlost	Skutečný počet políček, přes které se jed-
		notka může v daném tahu pohybovat, po mo-
		difikaci terénem.
	Zaměstnaná	Indikuje, zda jednotka vykonala akci v tomto
		tahu.
	V pohybu	Indikuje, zda se jednotka v tahu pohybovala.
	Zkušenosti	Jednotka může být vylepšena v konkrétní bu-
		dově po dosažení určitého počtu zkušeností,
		které získává prováděním akcí odpovídají-
		cích jejímu typu (válečníci získávají zkuše-
		nosti bojem, pracovníci těžbou surovin nebo
		opravami budov).

Jednotky představují hlavní způsob, jak hráč ovlivňuje dění na mapě. Každá jednotka má specifickou roli – některé slouží k boji, jiné k těžbě surovin nebo stavbě budov. Postupem času mohou získávat zkušenosti a vylepšovat své schopnosti, což přidává další vrstvu strategického rozhodování. Kromě toho jednotky také každé kolo spotřebovávají množství surovin, tedy hráč musí zvážit, zda si může dovolit postavit velkou armádu slabých jednotek.

3.4 Akce hráče

Akce jsou jedním ze základních stavebních kamenů herní mechaniky. Lze je chápat jako "slovesa" hry, jelikož definují, jak může hráč interagovat s herním světem. Rozdělujeme je do dvou hlavních kategorií [29]:

Operační akce jsou základní činnosti, které může hráč přímo vykonat, například pohyb jednotky nebo útok [29].

Výsledné akce vycházejí z kombinace operačních akcí. Tyto emergentní akce často nejsou přímo definovány pravidly, ale vznikají přirozeně během hry a přispívají k její hloubce [29].

Operační akce jsou základní mechanismy, které hráč využívá pro interakci s herními mechanismy. V některých hrách je množství těchto akcí omezené, což vede k menší variabilitě herního stylu, zatímco v jiných hrách mají hráči širokou škálu možností, což umožňuje kreativní přístupy. Například ve hře dáma má hráč k dispozici tři základní operační akce:

- Posun kamene vpřed.
- Přeskok soupeřova kamene.
- Pohyb zpět v případě dosažení úrovně krále.

Výsledné akce vznikají kombinací operačních akcí a přispívají ke strategické hloubce hry. Zatímco operační akce jsou pevně dané pravidly, výsledné akce se objevují jako důsledek interakcí mezi hráčem, herním prostředím a protivníky. Ve hře dáma mohou být výslednými akcemi například:

- Ochrana kamene umístění jiného kamene za něj, aby zabránil zajetí.
- Vynucení tahu soupeře postavení figurky tak, že soupeř musí provést nevýhodný tah.
- Obětování kamene nabídnutí figurky soupeři s cílem získat lepší pozici na hrací ploše.

Výsledné akce přidávají hře hloubku a umožňují emergentní chování hráče. Čím větší je poměr výsledných akcí vůči operačním akcím, tím více hra podporuje kreativitu hráče [30].

3.4.1 Návrh herních akcí

V této části jsou obecně rozebrány operační akce, které bude hráč moci ve hře provádět, a následně zmíněny vzniklé výsledné akce. V rámci tahového systému může hráč během svého tahu každou jednotkou provést pohyb a jednu další akci. Některé akce mohou proběhnout pouze pokud jsou splněny určité podmínky, například pozice jednotky v určité budově. Vzhledem k tahovému systému a interakci mezi jednotkami a terénem mohou vznikat nové strategie, které nelze vždy předvídat.

Operační akce jsou základní činnosti, které může hráč vykonávat, primárně interakcí se svými jednotkami.

Pohyb	Jednotka se pohne o počet polí odpovídající jejímu typu a
	terénu.
Útok	Jednotka zaútočí na nepřátelskou jednotku v dosahu, způ-
	sobí poškození ($poškození = útok - obrana$) a pokud nepří-
	tel přežije, provede protiútok.
Těžba surovin	Pracovní jednotka získá určité množství surovin na základě
	toho na jakém terénu těžba proběhne.
Práce	Pracovní jednotka v budově může získávat větší množství
	surovin, v budově která normálně generuje suroviny pa-
	sivně.
Stavba budovy	Budovatelská jednotka postaví novou budovu na vhodném
	políčku.
Oprava budovy	Pracovní nebo budovatelská jednotka obnoví část života
	poškozené budovy.
Vylepšení jednotky	Pokud jednotka splní požadavky (např. bojové zkušenosti,
	existenci potřebné budovy,), může být vylepšena na sil-
	nější variantu.

Výsledné akce vznikají kombinací operačních akcí a strategického uvažování hráče.

Obrana klíčových bodů	Hráč umístí jednotky tak, aby blokovaly přístup k
	důležitým budovám nebo oblastem.
Napadání zásobování	Cílený útok na pracovníky nebo budovy snižující zdroje
	nepřítele.
Taktický ústup	Ústup jednotek do bezpečnější oblasti, například k opra-
	vám nebo pod ochranu budov.
Obklíčení	Koordinovaný útok více jednotek k eliminaci klíčových
	nepřátel.
Zdržovací taktika	Hráč strategicky obětuje jednotky nebo využívá terén,
	aby zpomalil postup nepřítele.
Ofenzivní opevnění	Hráč staví budovy poblíž nepřátelské základy jako
	obranné pozice.

3.5 Pravidla hry

Pravidla určují, jak se hra hraje, jaké akce může hráč provádět a jaké jsou jeho cíle. Bez jasně definovaných pravidel není možné vytvořit funkční a férové herní prostředí.

Špatně strukturovaná pravidla mohou vést k nevyváženosti, nechtěným exploitačním mechanikám nebo dokonce ke ztrátě zábavnosti. Správně nastavená pravidla zároveň hráče motivují k objevování efektivních strategií k dosažení vítězství.

Pravidla jsou soubor omezení a možností, které definují, jak hráči interagují s herním světem. V každé hře existují různé typy pravidel, která ovlivňují hratelnost [29]:

- Akce hráčů Co mohou hráči během hry dělat?
- Stav hry Jak se hra mění v průběhu času?
- Cíle hry Kdy hra končí a kdo vyhrává?

Tato pravidla společně vytvářejí herní mechaniky, které určují dynamiku hry a poskytují hráčům výzvy k řešení.

David Parlett, britský herní teoretik, rozdělil pravidla do několika kategorií [29]:

Operační pravidla	Popisují základní akce hráčů, například "hráč se může po-
	hnout o n políček".
Základní pravidla	Definují matematický model hry, určují, jak se hra vyvíjí
	na základě akcí hráčů.
Chování hráčů	Implicitní pravidla "fair play" a sportovního chování.
Psaná pravidla	Formálně dokumentovaná pravidla hry.
Zákony	Další pravidla, která mohou být zavedena například pro
	turnajovou hru.
Oficiální pravidla	Spojují psaná pravidla a zákony do jednoho uceleného sou-
	boru.
Doporučená pravidla	Tipy a strategie pro efektivní hraní.
Domácí pravidla	Úpravy pravidel hráči pro přizpůsobení hry jejich preferen-
	cím.

Herní pravidla mohou být ovlivněna herním režimem, který může do hry přidávat komplexitu přidáním nebo odebráním pravidel. Případně úpravou podmínek vítězství. [30]

Nejdůležitějším pravidlem jsou cílové podmínky. Každá hra musí mít jasně definovaný cíl, který hráče motivuje a určuje, kdy hra končí. Dobrý cíl by měl podle [29] splňovat:

- Konkrétnost Je jasné, co musí hráči udělat.
- Dosažitelnost Hráči mají reálnou možnost dosáhnout cíle.
- Odměňující charakter Splnění cíle přináší uspokojení.

3.5.1 Návrh pravidel

V této části je shrnut dosavadní návrh do konkrétních pravidel. Pravidla definují podmínky vítězství, možné akce hráčů a interakce mezi herními objekty. Primárním cílem hry je poražení protivníka, což je dosaženo zničením všech jeho jednotek a budov. Hra tedy končí, když zůstane pouze jeden hráč. Sekundární cíle si hráč stanovuje sám, ale zahrnují:

- Efektivní správa ekonomiky těžba surovin a stavba podpůrných budov.
- Budování armády rekrutování a vylepšování jednotek.
- Dobývání strategických bodů kontrola území s cennými zdroji nebo taktickými výhodami.

Objekty Hra obsahuje tři typy herních objektů:

Jednotky	Bojové	primárně slouží k útoku a obraně (např. válečník).
	Stavební	mohou stavět nové budovy, opravovat poškozené budovy
		a těžit suroviny.
Budovy	Ekonomické	pasivně produkují zdroje (např. důl).
	Obranné	poskytují ochranu a strategickou kontrolu území.
	Vývojové	umožňují vylepšovat jednotky na vyšší úroveň.
Terén	Terén	Ovlivňuje pohyb a bojové vlastnosti jednotek. (Např.
		hory zpomalují pohyb, lesy poskytují krytí, voda je ne-
		překročitelná.)

Akce V každém tahu může hráč provést s každou svou jednotkou jeden pohyb a jednu akci s tím, že některé akce vyžadují specifické podmínky, například vylepšení vyžadují určité budovy nebo sběr surovin má různý efekt podle terénu. Akce zahrnují:

Pohyb jednotek	Každá jednotka se pohybuje pouze vertikálně a horizon-
	tálně, diagonální pohyb není možný.
	Terén ovlivňuje pohyb jednotek (např. hory snižují jejich
	pohybovou vzdálenost).
Útok	Hráč vybere útočníka v dosahu.
	Útok je vyhodnocen podle atributů jednotek (útok vs.
	obrana).
	Pokud obránce přežije, provede protiútok.
Výstavba a interakce s	Stavební jednotky mohou budovat budovy na určitých
objekty	místech.
	Pracovní jednotky mohou těžit suroviny, případně opra-
	vovat budovy

Vynucování pravidel Pravidla jsou automaticky vynucována herním systémem: Hráč může provádět pouze akce, které jsou v dané situaci povolené (např. jednotky nemohou cestovat přes políčka s vodou). Hra automaticky vyhodnocuje útoky s ohledem na náhodnou variabilitu poškození (mezi minimálním a maximálním poškozením útočníka), šanci na kritický zásah (která násobí způsobené poškození) a šanci na uhnutí cílové jednotky (která může vést k nulovému poškození). Poškození je redukováno obranou cíle. Pokud životy jednotky klesnou na nulu, je automaticky odstraněna. Hra automaticky končí, jakmile některý hráč přijde o všechny jednotky a budovy, a tedy nemůže provést žádnou další akci.

3.6 Dovednost a náhoda

V herním designu je klíčové pochopit a vyvážit interakci mezi dovedností hráče a prvky náhody. Jesse Schell ve své knize *The Art of Game Design: A Book of Lenses* zdůrazňuje, že jak dovednost, tak náhoda jsou nezbytné pro vytvoření poutavého a znovu hratelného herního zážitku.

Dovednost v kontextu her odkazuje na schopnost hráče dosahovat lepších výsledků prostřednictvím učení, praxe a strategického myšlení. Hry založené primárně na dovednosti odměňují hráče za jejich schopnost rozpoznávat vzorce, plánovat dopředu, efektivně provádět akce a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám. Příkladem dovedností může být taktické umístění jednotek, efektivní správa zdrojů nebo rychlé rozhodování pod tlakem [29].

Přílišná závislost na dovednosti však může vést k tomu, že bude hra nepřístupná pro nové hráče, nebo se stane předvídatelnou a repetitivní.

Náhoda zavádí do hry nepředvídatelnost a variabilitu. Může se projevovat v mnoha formách, jako jsou hody kostkou, náhodné události, nepředvídatelné chování protivníků nebo náhodné generování herního světa. Náhoda může hru oživit, vytvořit dramatické momenty a zajistit, že žádné dvě hry nebudou identické, což zvyšuje znovuhratelnost [29].

Nicméně, přílišná náhoda může vést k pocitu, že rozhodnutí hráče nemají smysl, a hra se stane čistě závislou na štěstí, což může být frustrující a podkopávat strategickou hloubku.

Vyvážení dovednosti a náhody je umění. Cílem je navrhnout hru tak, aby dovednost hráče umožňovala zmírnit dopady nepříznivé náhody nebo naopak využít příznivou náhodu. Náhoda by měla vytvářet zajímavé volby a scénáře rizika/odměny, spíše než negovat strategická rozhodnutí hráče [30] [29].

3.6.1 Dovednost a náhodnost v navržené hře

V kontextu této strategické hry je dovednost hráče a prvky náhody pečlivě integrovány, aby se dosáhlo dynamického a znovu hratelného zážitku.

Vliv dovednosti hráče: Dovednost hráče se ve hře projevuje především v:

- Strategickém plánování: Schopnost hráče efektivně spravovat zdroje, budovat armádu s vhodnou kompozicí a plánovat dlouhodobé ofenzivní či defenzivní operace.
- Taktickém provedení: Optimální umístění jednotek na mapě, výběr nejvhodnějších cílů pro útok s ohledem na jejich typ a stav, a efektivní využití terénních výhod pro boj i pohyb.

Vliv náhody: Náhoda je do hry integrována na několika úrovních, aby zajistila variabilitu a nepředvídatelnost herních průběhů, což je klíčové pro smysluplné simulace Monte Carlo:

- Procedurálně generovaná mapa: Jak je popsáno v Kapitole 2, herní mapa je generována náhodně. Každá hra tak začíná na jedinečném herním poli s odlišným rozložením terénu a zdrojů, což nutí hráče i AI k adaptaci strategií.
- Variabilní poškození: Při každém útoku je způsobené poškození náhodně vybráno z definovaného rozsahu. To znamená, že i identické jednotky útočící na stejný cíl mohou mít mírně odlišné výsledky, což zvyšuje nepředvídatelnost jednotlivých střetů.
- Kritické zásahy: S pevnou globální šancí může útok způsobit kritický zásah, který násobí způsobené poškození. Tyto momenty vysokého dopadu přidávají do bojů napětí a dynamiku.
- Šance na uhnutí: Cílová jednotka má šanci se útoku zcela vyhnout a utrpět nulové poškození. Tento prvek náhody ovlivňuje přežití jednotek a nutí hráče zvažovat pravděpodobnosti při plánování útoků.

Kapitola 4

Implementace základních mechanik

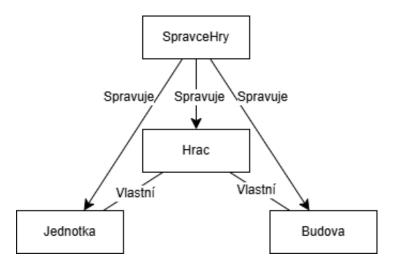
4.1 Implementace prototypu herních mechanik

4.1.1 Architektura a účel prototypu

V tomto prototypu jsou implementovány základní herní mechaniky nezbytné pro provádění simulací a shromažďování dat, na jejichž základě budou v dalších fázích výzkumu rozšiřovány typy jednotek a budov a upravovány jejich statistiky. Architektura prototypu je založena na čtyřech klíčových třídách (diagram tříd: 4.1), které zajišťují funkčnost herního cyklu a interakci mezi herními objekty:

- SpravceHry: Centrální řídicí prvek, který spravuje průběh hry, střídání hráčů a implementuje základní umělou inteligenci. Zajišťuje koordinaci mezi ostatními třídami.
- Hrac: Reprezentuje jednotlivého hráče ve hře. Spravuje jeho ekonomiku (suroviny), vlastněné jednotky a budovy.
- Jednotka: Představuje herní jednotky s atributy jako útok, obrana, životy a pohyb.
- Budova: Reprezentuje hráčské budovy, které v prototypu primárně slouží k
  produkci surovin. Jejich implementace je v prototypu zjednodušená, spíše abstraktní.

Účelem tohoto prototypu je získat funkční základ pro simulace herních scénářů s různými konfiguracemi jednotek a budov. Získaná data poslouží k informovanému návrhu nových typů jednotek a budov a k úpravě jejich statistik pro dosažení vyvážené hratelnosti v plné verzi hry.

Obrázek 4.1: Zjednodušený diagram tříd.

4.1.2 Třída SpravceHry

Třída SpravceHry je hlavním řídicím prvkem celé hry. Zajišťuje koordinaci všech částí systému, spravuje průběh jednotlivých tahů a obsahuje také jednoduchou implementaci umělé inteligence ovládající hráče pro účely testování. Jedná se o centrální bod, který propojuje třídy Hrac, Jednotka a Budova a zabezpečuje jejich souhru v rámci herního cyklu.

Hlavní úlohy třídy zahrnují:

- aktualizaci stavu hry v jednotlivých tazích,
- správu střídání hráčů a ukončení hry při splnění podmínky vítězství,
- rozhodování AI o pohybu a útocích jednotek.

Aktualizace hry. Před začátkem hry je pomocí inicializace_hry vytvořeno počáteční rozestavení hráčů včetně jejich základen a startovní ekonomiky (startovni_domek). Pomocí metody aktualni_hrac se zjistí, který hráč je aktuálně na tahu. Střídání hráčů je zajištěno metodou dalsi_hrac, která po odehrání všech hráčů zvyšuje číslo kola. Při splnění podmínky vítězství (např. zničení základny) je hra ukončena metodou konec, která zaznamená výsledek a ukončí herní cyklus.

Provedení tahu. Metoda proved_tah spravuje celý tah aktuálního hráče, včetně aktualizace surovin, vyhodnocení údržby jednotek a provedení akcí AI. Metoda kontrola_bojeschopnosti ověřuje, zda hráč po ztrátách ještě má bojeschopné jednotky.

Rozhodování AI. Jednoduchá AI, implementovaná metodami ai_tah, ai_pohyb_a_utok a stavba_a_verbovani_ai, vyhodnocuje akce jednotek hráče v daném tahu. Rozhodování AI je ovlivněno globálními vahami, které definují preference

pro různé typy akcí a cílů. Pokud jsou v dosahu útoku jednotky AI více nepřátelských cílů, AI vybere cíl pravděpodobnostně na základě těchto vah (např. s vyšší prioritou pro střelecké jednotky nebo budovy). Specifickou výjimkou jsou jednotky s větším dosahem (střelci), které před útokem kontrolují, jestli nestojí nepřítel vedle nich, a pokud ano, pokusí se od nepřítele 'utéct', aby jim nehrozil protiútok. Pokud jednotka nenajde žádný cíl k útoku ani cestu k nepřátelské základně, může se s určitou pravděpodobností pohnout náhodným směrem. Po pohybu jednotek, na základě aktuálního zisku surovin a s ohledem na globální váhy, AI rozhoduje o stavbě nových budov nebo verbování nových jednotek.

Verbování a Stavba Nové jednotky jsou vytvářeny metodou verbovani, která ověřuje podmínky a najde volné místo v okolí základny. Stavba budov probíhá obdobně metodou stavba_budovy, pouze je zde na pevno daná pozice, jelikož umístění budov neberu v prototypu v potaz, pracuji s nimi jako s abstraktními.

Souboje Metoda vyhodnot_souboj řeší útok jednotky na protivníka, včetně protiútoku a odstranění padlých jednotek. Pokud padne základna, hra je ukončena metodou konec.

4.1.3 Třída Hrac

Třída Hrac reprezentuje jednotlivého hráče ve hře. Uchovává jeho jméno, seznam jednotek a budov, dostupné suroviny. Hlavní odpovědností třídy je správa ekonomiky hráče, zejména manipulace se surovinami, zpracování údržby jednotek a vyhodnocení následků nedostatku zdrojů.

Hlavní úlohy třídy zahrnují:

- správu zásob surovin a jejich změn,
- evidenci vlastněných jednotek a budov,
- zajištění výroby surovin budovami,
- řešení údržby jednotek a následků nedostatku surovin.

Práce se surovinami. Třída umožňuje přidávat nové suroviny pomocí metody pridej_suroviny a odebírat suroviny pomocí odecti_suroviny. Při odečítání je kontrolováno, zda má hráč dostatek požadovaných zdrojů.

Správa ekonomiky a údržby. Každé kolo může hráč získat nové suroviny produkované budovami prostřednictvím metody zisk_z_budov. Údržba jednotek je řešena metodou zpracuj_udrzbu, která odečítá příslušné množství surovin. Pokud hráč nemá dostatek zdrojů, všechny jeho jednotky utrpí ztrátu životů.

Nedostatek jídla. Konkrétním případem správy ekonomiky je hladovění jednotek, implementované metodou zpracuj_nedostatek_jidla. Pokud hráč nemá dostatek jídla, jeho jednotky ztrácejí životy.

4.1.4 Třída Jednotka

Třída Jednotka reprezentuje jednu funkční jednotku ve hře. Její hlavní úlohou je definovat chování jednotky v rámci herního světa, včetně pohybu, boje a interakce s herním prostředím.

Hlavní úlohy třídy zahrnují:

- uchovávání atributů jednotky (typ, pozice, statistiky, cena, vlastník),
- výpočet možných pohybů na základě rychlosti a terénu,
- realizaci pohybu na zvolenou cílovou pozici,
- vyhledávání nepřátelských jednotek v dosahu útoku,
- provádění útoku na nepřátelské jednotky a přijímání protiútoků,
- správu životů a mechanismus zániku jednotky.

Pohyb. Metoda vypocet_moznych_pohybu na základě aktuální pozice, rychlosti jednotky a typu terénu na herní mapě určuje všechny dosažitelné polohy. Při výpočtu zohledňuje překážky, jako je voda nebo přítomnost jiných jednotek. Metoda proved_pohyb následně aktualizuje pozici jednotky, pokud je cílová pozice v seznamu možných pohybů.

Boj. Metoda najdi_cile_v_dosahu prozkoumá okolí jednotky a vrátí seznam nepřátelských jednotek, které se nacházejí v jejím dosahu útoku. Samotný útok je realizován metodou proved_utok, která počítá poškození s náhodnou variabilitou (vybírá hodnotu mezi min_damage a max_damage útočící jednotky). Dále zohledňuje šanci na kritický zásah (s globální konstantou CRITICAL_HIT_CHANCE a násobitelem crit útočníka) a šanci na uhnutí cílové jednotky (uhyb obránce). Poškození je redukováno obranou bránící se jednotky, s případnými modifikátory terénu. Metoda proved_protiutok umožňuje bránící se jednotce odpovědět na útok, pokud je útočník v jejím dosahu. Protiútok je vyhodnocen stejnou logikou jako standardní útok, což zajišťuje konzistentní aplikaci náhodných bojových faktorů.

4.1.5 Třída Budova

Třída Budova obecně reprezentuje strukturu vlastněnou hráčem, která plní specifickou funkci v rámci hry. Může se jednat o budovy produkující suroviny, obranné stavby nebo jiné speciální budovy. Třída uchovává informace o typu budovy, její pozici na mapě, vlastníkovi, životech, obraně, produkci surovin a ceně za postavení.

Hlavní úlohy třídy zahrnují:

- uchovávání atributů budovy (typ, pozice, vlastník, životy, obrana, produkce, cena),
- generování surovin.

Produkce surovin. Pokud je budova určena k produkci surovin, slovník **produkce** definuje typy surovin a jejich množství, které budova vyprodukuje za jedno herní kolo. Metoda **generuj_suroviny** vrací tento slovník, čímž umožňuje hráči získávat zdroje.

Umístění. V tomto prototypu je pozice budovy pevně daná při jejím vytvoření a nelze ji měnit. Metoda pro stavbu budovy ve třídě **SpravceHry** zajišťuje její umístění na předdefinovanou pozici. V prototypu budovy neinteragují s pohybem jednotek ani mezi sebou, takže jejich přesné umístění nemá funkční dopad.

Speciální funkce a blokování cesty. Budovy mají v prototypu implementovanou pouze schopnost generovat suroviny. Jejich speciální schopnosti a schopnost blokovat cestu jsem se rozhodl implementovat až v rámci celé hry.

Kapitola 5

Simulace

5.1 Úvod do simulací

Tato kapitola podrobně popisuje průběh simulací, jejichž cílem je získání dat pro vyvážení parametrů herních jednotek, budov a celého herního pole. Pro zajištění robustnosti dat simulace využívají specifické scénáře a metodu Monte Carlo [31]. Vybraná data jsou prezentována přímo v textu ve formě tabulek; kompletní datové soubory jsou k dispozici ve složce vysledky_simulace ve formátu CSV.

Simulace jsou rozděleny do dvou hlavních fází:

- Fáze 1: Testování vyváženosti jednotek v izolovaných scénářích. Tato fáze se zaměřuje na analýzu bojů jednotlivých jednotek a menších skupin v kontrolovaném prostředí.
- Fáze 2: Testování vlivu náhodného herního pole. V této fázi je podrobně analyzován vliv parametrů generování mapy na charakteristiky a dynamiku herního pole.

5.1.1 Cíle simulací

Hlavními cíli těchto simulací jsou:

- Systematické testování atributů jednotek, produkce budov a nákladů herních prvků.
- Nalezení optimálního a vyváženého nastavení herních parametrů, zajišťujícího, že žádný herní prvek nebude dominantní ani irelevantní.
- Analýza charakteristik generovaného herního pole v závislosti na jeho parametrech a posouzení jejich vlivu na strategické možnosti hry.

5.2 Teorie simulace

Pro provádění simulací je využit přístup založený na Monte Carlo metodě. Tato metoda spočívá v opakovaném náhodném vzorkování a simulaci s cílem získat statisticky robustní odhady chování komplexních systémů.

5.2.1 Monte Carlo metoda v kontextu hry

V kontextu této hry je metodu Monte Carlo možné využít díky prvkům náhodnosti. Konkrétně se jedná o variabilní poškození, kritické zásahy a šanci na uhnutí v bojovém systému, a také o náhodný pohyb a vážený výběr cíle v rozhodování jednoduché AI vytvořené pro simulace. Tyto prvky zajišťují, že i při identických počátečních podmínkách se jednotlivé herní průběhy mohou výrazně lišit.

5.2.2 Reprodukovatelnost a správa náhodnosti

Pro zajištění reprodukovatelnosti výsledků simulací je klíčová správa generování náhodných čísel. To znamená, že pro samotný sběr dat pro Monte Carlo analýzu je nezbytné, aby každý simulační běh byl nezávislý a zároveň reprodukovatelný. Reprodukovatelnosti je dosaženo použitím ID dané simulace jako seedu pro generátor náhodných čísel

(random.seed(simulation_id)). Tento přístup zajišťuje, že získaná data skutečně reprezentují rozložení možných výsledků v náhodném prostředí a zároveň umožňuje přesnou reprodukci jakéhokoli konkrétního simulačního běhu pro detailní analýzu.

5.3 Fáze 1: Testování vyváženosti jednotek v izolovaných scénářích

Tato fáze se zaměřuje na testování jednotlivých typů jednotek v kontrolovaných bojových situacích. Cílem je získání detailních dat o výkonu každé jednotky a dopadu náhodnosti na výsledky soubojů.

5.3.1 Popis testovaných scénářů

V rámci Fáze 1 byli pro testování vyváženosti jednotek použity předpřipravené scénáře, které poskytují kontrolované prostředí pro analýzu výkonu jednotek.

• Scénář: Rovina

- Popis mapy: Velká obdélníková mapa (např. 15x15 polí typu 'P' pláně).
- Obecné umístění jednotek: Jednotky budou začínat v opačných rozích mapy (např. (0, 0) a (14, 14)).

 Scénář je určen ke srovnání atributů jednotek v otevřeném prostoru, kde prostředí nemá žádný zásadní vliv.

• Scénář: Pohoří

- Popis mapy: Obdélníková mapa (např. 15x15) s horami ('H') rozdělujícími mapu napůl, oblepenými lesy ('L').
- Obecné umístění jednotek: Jednotky budou začínat v opačných rozích mapy (např. (0, 0) a (14, 14)).
- Horský terén ('H') modifikuje obranu jednotek stojících na něm (+2 obrana) a zároveň zásadně zpomaluje pohyb. Lesy ('L') podobně snižují rychlost pohybu jednotek. Scénář je určen ke srovnání schopností jednotek v komplexnějším terénu, který ovlivňuje pohyb a bojové schopnosti jednotek.

5.3.2 Metodika

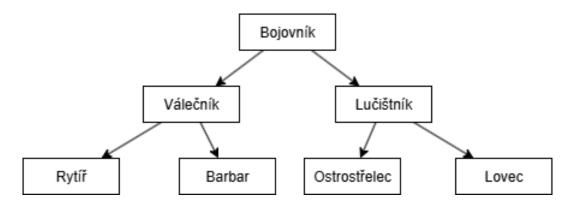
Postup simulací byl následující:

- 1. **Definice sady atributů:** Nastaví se konkrétní sada atributů pro porovnávané jednotky.
- 2. **Spuštění simulací:** Pro definovanou sadu atributů se provede 1000 simulací v rámci každého scénáře ("Rovina" a "Pohoří").
- 3. **Sběr a uložení dat:** Data z každého simulačního běhu jsou uložena ve strukturovaném formátu (CSV). Separátně se ukládají souhrnné informace o simulaci a detailní informace o stavu jednotek v každém kole.
- 4. **Opakování:** Kroky 1-3 se opakují pro několik dalších sad atributů, aby se shromáždila dostatečná data pro komplexní porovnání.
- 5. **Analýza dat:** Komplexní analýza a porovnání výsledků se provede teprve po shromáždění dat z více sad atributů.

5.3.3 Duely

Primárním cílem je posoudit, zda jsou jednotky na stejné úrovni vzájemně vyvážené, což je klíčové pro férové a strategicky zajímavé herní prostředí. Každý duel bude testován v různých terénních podmínkách (scénářích), aby se zohlednil vliv prostředí na bojové výsledky.

Zároveň byly jednotky testovány proti jednotkám z nižší úrovně, aby byla zachována vyváženost mezi jednotlivými úrovněmi a jednotky na vyšší úrovni bylo stále nutné využívat strategicky i proti slabším jednotkám. Teoretický vývojový strom jednotek je vidět na obrázku 5.1.

Obrázek 5.1: Teoretická ukázka postupu jakým se jednotky budou v plné hře moci vyvíjet.

Válečník vs Lučištník

Tento duel porovnával Válečníka, první vývojový stupeň pro boj na blízko s vyšší obranou, a Lučištníka, což je vývojový stupeň vedoucí k boji na dálku s nižší obranou, ale se schopností útočit z bezpečné vzdálenosti. Obě jednotky představují základní archetypy bojových jednotek a očekává se, že jsou dostupné v rané fázi hry.

Jelikož se jedná o druhý vývojový stupeň, a tedy jsou na této úrovni jen tyto dvě jednotky, očekává se, že bude souboj vyrovnaný. Válečník by měl mít mírnou výhodu na rovině, kde mu nic brání v rychlém útoku na lučištníka. Zatímco lučištník by měl vyhrávat v komplexním terénu, jelikož zde má více času útočit z bezpečné vzdálenosti.

Již ze simulace první sady atributů (tabulka: 5.1; ID: 1) bylo vidět, že souboj trvá neúměrně dlouho vzhledem k velikosti mapy (15x15 polí). Souboj na hladkém terénu trval průměrně téměř deset kol, z toho je vidět, že v první řadě musí dojít ke zvýšení rychlosti. Spolu s tím se logicky dá předpokládat, že je zapotřebí zvyšovat dosah Lučištníka.

Ze simulací s upravenými atributy je vidět, že efekt na rychlost hry postupně klesal se zvyšujícím se atributem rychlosti, zároveň se v simulacích ukázalo, že zvýšení dosahu téměř nebylo zapotřebí. Výsledky jsou názorněji vidět z grafů 5.2, který zobrazuje poměr vítězství na rovné mapě, a 5.3, který zobrazuje poměr vítězství v komplexním terénu. Pro další simulace se tedy jako základ zvýší atributy rychlosti a o jeden bod se také zvýší dosah Lučištníka (tyto jsou atributy v tabulce 5.1 s ID: 6).

Kompletní data získaná z této simulace jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Duely/2_uroven/rychlost.

___

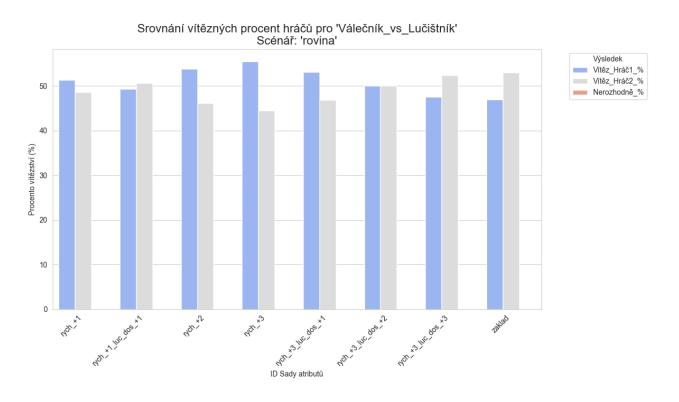
Sada atributů		Typ	Utok Min	Útok Max	Obrana	$\mathbf{Rychlost}$	Dosah	Krit. mult.	$\operatorname{\widetilde{U}hyb}$	Max. životy	
zaklad	1	valecnik	9	8	4	8	1	1.2	90.0	15	
zaklad		lucistnik	9	∞	3	3	4	1.2	0.05	10	
$ m rych + 1_luc_dos_+1$	2	valecnik	9	∞	4	4	T	1.2	0.05	15	
$ m rych + 1_luc_dos_+1$	2	lucistnik	9	∞	3	4	ಸ	1.2	0.05	10	
$\mathrm{rych}{+1}$	က	valecnik	9	∞	4	4	1	1.2	0.05	15	
$\mathrm{rych}{+1}$	က	lucistnik	9	∞	3	4	4	1.2	0.05	10	
${\rm rych}{+2}$	4	valecnik	9	∞	4	ಬ	Т	1.2	0.05	15	
${\rm rych}{+2}$	4	lucistnik	9	∞	3	ಬ	4	1.2	0.05	10	
${\rm rych}{+3}$	5	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	90.0	15	
m rych + 3	ಬ	lucistnik	9	∞	3	9	4	1.2	0.05	10	
$ m rych + 3_luc_dos_+1$	9	valecnik	9	∞	4	9	1	1.2	0.05	15	
$ m rych + 3_luc_dos_+1$	9	lucistnik	9	∞	3	9	ಬ	1.2	0.05	10	
$ m rych + 3_luc_dos_ + 2$	2	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	0.05	15	
$ m rych + 3_luc_dos_ + 2$	2	lucistnik	9	8	3	9	9	1.2	90.0	10	
$ m rych + 3_luc_dos_ + 3$	∞	valecnik	9	∞	4	9	T	1.2	0.05	15	
$ m rych + 3_luc_dos_ + 3$	∞	lucistnik	9	8	3	9	2	1.2	90.0	10	

Tabulka 5.1: Tabulka sad atributů upravující rychlost souboje Válečníka a Lučištníka

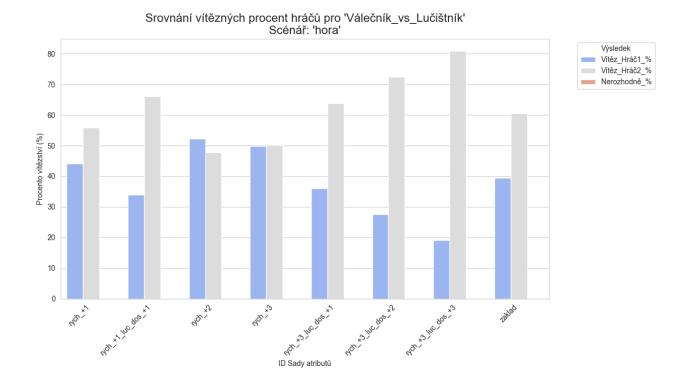
Scénář: Rovina Scénář: Hora

ID	Poměr vítězství	Počet kol	Poměr vítězství	Počet kol
ענו	Hráče 1 [%]	(průměr, min–max)	Hráče 1 [%]	(průměr, min–max)
1	47.0	9.76 (6–22)	39.5	15.22 (8–37)
2	51.4	7.66 (5–14)	44.2	13.48 (6–27)
3	49.4	7.47 (5–14)	34.0	13.45 (6–30)
4	53.8	6.54 (5–12)	52.2	10.00 (5–25)
5	55.5	5.67 (4–12)	49.9	9.95 (5–23)
6	53.1	5.56 (4–10)	36.1	10.14 (5–23)
7	50.0	5.41 (4–10)	27.5	9.94 (5–23)
8	47.6	5.32 (4–9)	19.1	9.71 (5–22)

Tabulka 5.2: Tabulka výsledků po úpravách rychlosti pohybu Válečníka a Lučištníka $Hr\'{a}\'{c}$ 1 ovládá jednotku $V\'{a}le\'{c}n\'{i}k$ a $Hr\'{a}\'{c}$ 2 má jednotku $Lu\'{c}i\breve{s}tn\'{i}k$.

Obrázek 5.2: Poměr vítězství duelu Válečníka a Lučištníka na rovině.

Obrázek 5.3: Poměr vítězství duelu Válečníka a Lučištníka na horské mapě.

Další simulace odrážející se od výsledků z tabulky 5.1, které jsou zopakovány v tabulce 5.3 pod ID 1, už se zaměřují na vyvažování ostatních atributů jednotek za účelem prozkoumat, jak úpravy atributů ovlivňují výsledky simulací, tak abych se dosáhlo vyvážení základních jednotek.

Tabulka 5.3 ukazuje testované varianty atributů. V tabulce 5.4 je zřejmé, že největší fluktuace výsledků způsobuje úprava *obrany* jednotek. Naopak rovnoměrné rozšíření intervalu poškození vedlo k téměř nulovým změnám v poměru výsledků a k minimální změně trvání hry. Na grafech 5.4 a 5.5 jsou pak znovu vidět poměry vítězství u jednotlivých úprav atributů.

Jako nejvyváženější úprava se nakonec ukázala varianta snížení rychlosti Lučištníka o jedna, což vedlo k drobnému zvýšení úspěšnosti Válečníka v obou terénech, tak, že se síly jednotek v tomto stavu dají považovat za vyvážené, s tím, že Lučištník více benefituje z komplexního terénu. Stále existující nevyváženost výsledků bude kompenzována tím, že jednotka Lučištník bude dražší na naverbování.

Kompletní data získaná z této simulace jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Duely/2_uroven/Val_Luc.

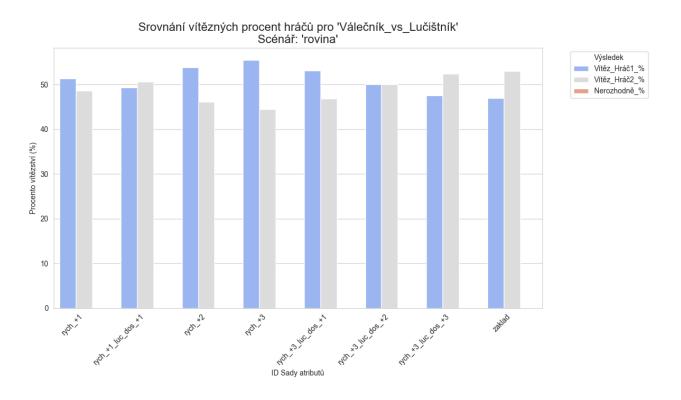
Sada atributů	ID	Typ	Útok Min	Útok Max	Obrana	Rychlost	Dosah	Krit.	Úhyb	Životy
zaklad2	П	valecnik	9	∞	4	9	Н	1.2	0.02	15
zaklad2	$\vdash$	lucisnik	9	∞	3	9	ರ	1.2	0.05	10
val_minAtk_+1	2	valecnik	7	∞	4	9	П	1.2	0.05	15
val minAtk_+1	2	lucisnik	9	∞	3	9	ರ	1.2	0.05	10
val_maxAtk_+1	က	valecnik	9	6	4	9	П	1.2	0.05	15
val_maxAtk_+1	3	lucisnik	9	∞	3	9	ಸರ	1.2	0.05	10
val_minAtk1_maxAtk_+1	4	valecnik	22	6	4	9	П	1.2	0.05	15
val_minAtk1_maxAtk_+1	4	lucisnik	9	∞	3	9	55	1.2	0.05	10
luc.minAtk + 1	ಒ	valecnik	9	8	4	9	П	1.2	0.05	15
luc_minAtk_+1	ಒ	lucisnik	7	∞	3	9	ಬ	1.2	0.05	10
luc_minAtk1	9	valecnik	9	∞	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_minAtk1	9	lucisnik	20	∞	3	9	ರ	1.2	0.05	10
luc_maxAtk_+1	~	valecnik	9	∞	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_maxAtk_+1	7	lucisnik	9	6	3	9	ಒ	1.2	0.05	10
luc_minAtk1_maxAtk_+1	∞	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_minAtk1_maxAtk_+1	∞	lucisnik	5	6	3	9	ಒ	1.2	0.05	10
val_def1	6	valecnik	9	∞	3	9	П	1.2	0.05	15
val_def1	6	lucisnik	9	∞	3	9	ಬ	1.2	0.05	10
val_def_+1	10	valecnik	9	8	ಬ	9	1	1.2	0.05	15
val_def_+1	10	lucisnik	9	8	3	9	2	1.2	0.05	10
luc_def1	11	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	0.02	15
luc_def1	11	lucisnik	9	∞	2	9	ರ	1.2	0.05	10
$ m luc_def_+1$	12	valecnik	9	∞	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_def_+1	12	lucisnik	9	8	4	9	5	1.2	0.05	10
val_luc_minAtk1 _maxAtk_+1	13	valecnik	ಬ	6	4	9	1	1.2	0.05	15
val_luc_minAtk1 _maxAtk_+1	13	lucisnik	5	6	3	9	22	1.2	0.05	10
luc_minAtk1 _val_luc_maxAtk_+1	14	valecnik	9	6	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_minAtk1 _val_luc_maxAtk_+1	14	lucisnik	ಬ	6	ಣ	9	ಌ	1.2	0.05	10
luc_hp1	15	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	0.05	15
luc_hp1	15	lucisnik	9	8	8	9	5	1.2	0.05	6
luc_rych1	16	valecnik	9	8	4	9	1	1.2	0.02	15
luc_rych1	16	lucisnik	9	∞	3	55	5	1.2	0.05	10

Tabulka 5.3: Tabulka sad atributů souboje Válečníka a Lučištníka

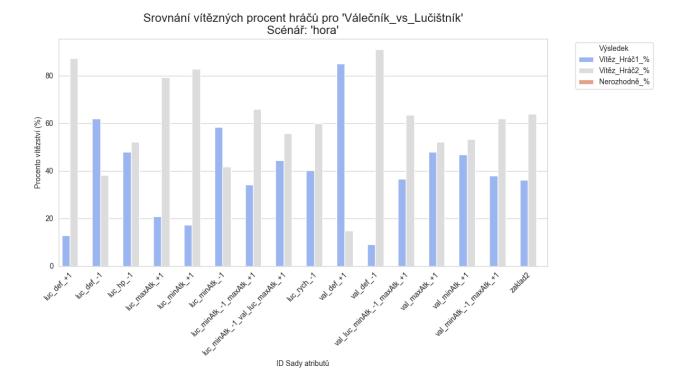
Scénář: Rovina Scénář: Hora

ID	Poměr vítězství	Počet kol	Poměr vítězství	Počet kol
	Hráče 1 $\{\%\}$	(průměr, min–max)	Hráče 1 {%}	(průměr, min–max)
1	53.1	5.56 (4–10)	36.1	10.14 (5–23)
2	62.2	5.44 (4–10)	46.7	10.09 (5–23)
3	64.7	5.41 (4–10)	47.9	10.06 (5–23)
4	52.0	5.49 (4–10)	38.0	10.11 (5–23)
5	33.2	5.25 (4-10)	17.2	9.36 (5–21)
6	75.6	5.86 (4–12)	58.4	10.52 (5–28)
7	35.1	5.26 (3–11)	20.7	9.36 (5–22)
8	53.9	5.54 (4–10)	34.1	9.96 (5–26)
9	22.6	5.03 (3–9)	9.0	8.89 (5–21)
10	90.3	6.07 (4–10)	85.1	11.16 (6–32)
11	79.3	5.23 (4-9)	61.8	9.93 (5–23)
12	24.7	5.69(4-10)	12.8	10.24 (5–23)
13	52.9	5.48 (3–10)	36.6	9.92 (5–26)
14	64.4	5.40 (3–10)	44.3	9.83 (5–26)
15	64.3	5.41 (4–10)	47.9	10.07 (5–23)
16	56.0	6.09 (4–11)	40.2	9.09 (5–24)

Tabulka 5.4: Tabulka výsledků simulací soubojů Válečníka a Lučištníka

Obrázek 5.4: Poměr vítězství duelu Válečníka a Lučištníka na rovině.

Obrázek 5.5: Poměr vítězství duelu Válečníka a Lučištníka na horské mapě.

Duely Bojovník proti Válečníkovi a Lučištníkovi

Vyvážené jednotky Válečník a Lučištník, jsou využity jako odrazový můstek pro zbytek simulací. Tato sekce se zaměřuje na vyvážení základní jednotky Bojovník proti jejím pokročilým variantám, Válečníkovi a Lučištníkovi. Jelikož jsou Válečník i Lučištník přímý vývoj Bojovníka, předpokládá se, že by měli být dominantní, na druhou stranu je potřeba, aby existovala šance na vítězství, proto se atributy Bojovníka upraví tak, aby se jeho úspěšnost pohybovala v rozmezí 10-20 %.

Základní atributy Bojovníka, jež byly použity jako výchozí bod, jsou specifikovány v tabulce 5.5.

Útok Min	Útok Max	Obrana	Rychlost	Dosah	Krit.	Úhyb	Životy
5	8	3	5	1	1.2	0.05	12

Tabulka 5.5: Tabulka základní atributů Bojovníka před začátkem simulací.

Tabulka 5.6 ukazuje, že většina úprav atributů nevedla k zásadním změnám v úspěšnosti bojovníka. Z dat vyplývá, že největší vliv mělo zvýšení životů a zvýšení obrany. Zvýšení životů na patnáct (ID: boj_-hp_-+3) je těsně pod požadovanou úrovní úspěšnosti, zvýšení životů o jeden nebo dva by pravděpodobně vedlo k ideální úspěšnosti. Na druhou stranu by pak Bojovník měl nejen více životů než Lučištník, ale také více než Válečník. Což z designového hlediska nedává smysl.

Z toho důvodu je nejlepší variantou sada se zvýšenou obranou Bojovníka (boj_def_+1). Tedy do hry budou použity atributy v tabulce 5.7.

	Válečník:				Lučištník:			
	Rovina		Hora		Rovina		Hora	
E	Vítězství	Průměrný	Vítězství	Průměrný	Vítězství	Průměrný	Vítězství	Průměrný
<u> </u>	Bojovník [%]	počet kol						
zaklad	1.8	5.43	4.4	8.4	5.0	5.34	3.2	8.46
boj_uhyb_0.1	2.8	5.53	6.5	8.53	7.7	5.44	4.1	8.6
boj_rych+1	1.1	4.99	7.0	9.23	5.0	5.02	3.7	7.68
$rac{ m boj}{ m minAtk}+1$	3.6	5.41	10.1	8.37	8.1	5.32	6.1	8.45
bojhp+3	5.7	5.85	10.9	8.92	13.1	5.69	7.5	9.02
boj_def_+1	9.3	5.97	18.3	9.63	16.6	5.83	13.1	9.47
boj_atk1+1	3.6	5.41	7.7	8.39	8.8	5.32	0.9	8.44

Tabulka 5.6: Tabulka průměrných výsledků soubojů Bojovníka.

Útok Min	Útok Max	Obrana	Rychlost	Dosah	Krit.	Úhyb	Životy
5	8	4	5	1	1.2	0.05	12

Tabulka 5.7: Tabulka atributů Bojovníka po dokončení simulací.

	Útok Min	Útok Max	Obrana	Rychlost	Dosah	Krit.	Úhyb	Životy
barbar	8	12	3	7	1	2.5	0.1	15
rytir	7	10	6	4	1	1.5	0.01	20
lovec	6	8	2	8	4	2.0	0.2	12
ostrostrelec	8	10	2	6	8	1.5	0.05	10

Tabulka 5.8: Tabulka základních atributů jednotek třetí úrovně.

Tímto nastavením Bojovník dosáhl dostatečné odolnosti, která mu zajišťuje minimální šanci na vítězství proti svým pokročilejším formám, a to bez narušení celkové vyváženosti herních jednotek.

Kompletní data získaná z této simulace jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Duely/1_uroven.

Simulace jednotek třetí vývojové úrovně

Po vyvážení jednotek první a druhé vývojové úrovně se tato část zaměřuje na simulace s cílem vyvážit jednotky třetí úrovně, a to jak vzájemně mezi sebou, tak i ve vztahu k jednotkám druhé úrovně.

Třetí úroveň obsahuje čtyři jednotky: Rytíře, Barbara, Ostrostřelce a Lovce. Vzhledem k vyššímu počtu jednotek a jejich odlišnému zaměření, se na rozdíl od druhé úrovně nepředpokládá dosažení plné vzájemné vyváženosti. Místo toho se očekává, že odlišné rozložení atributů povede k asymetrickému rozložení sil (tj. existence silnějších či slabších jednotek vůči konkrétním protivníkům), což bude vyžadovat specifické strategické přístupy pro každou jednotku.

Zároveň je nezbytné testovat tyto změny proti jednotkám z druhé vývojové úrovně, aby i slabší jednotky měly teoretickou šanci na vítězství. V tomto kontextu je cílová úspěšnost v rozmezí 10--30~%.

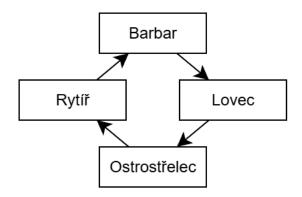
Základní atributy jednotek jsou uvedeny v tabulce 5.8. Předpokládané silné a slabé stránky jednotlivých jednotek jsou vizualizovány na obrázku 5.6.

Tabulka 5.9 zobrazuje poměr vítězství duelu mezi jednotkami na třetí úrovni, procenta určují poměr vítězství první jednotky ve sloupci.

Základní atributy (tabulka 5.9; ID: 1.) se ukázaly příliš vysoké ve srovnání s jednotkami z druhé úrovně. Proto byl prvním krokem návrh na mírné oslabení všech jednotek.

		Hora	34.3	10.3	10.3	6.4	8.0	8.0
Kytır	${\bf Ostrost\check{r}elec}$	Rovina	58.5	25.6	25.6	16.9	21.1	21.1
		Hora	99.4	78.8	78.4	6.69	7.97	84.9
Rytir	Lovec	Rovina	6.66	91.6	91.6	87.8	92.9	8.26
		Hora	84.6	8.02	52.2	41.8	64.5	64.5
Kytır	$\mathbf{Barbar}$						65.4	
		Hora	22.6	33.5	34.4	34.4	30.7	22.3
Ostrostrelec	Lovec	Rovina	20.6	28.5	28.5	28.5	23.7	22.6
		Hora	14.1	14.6	17.3	21.8	12.1	12.1
Barbar	Ostrostřelec	Rovina	44.5	31.7	38.2	43.4	27.7	27.7
		Hora	57.0	31.2	33.0	38.8	26.8	34.5
Barbar	Lovec	Rovina	62.6	51.8	52.5	64.3	53.1	60.3
Vitezstvi	Hráč 1 [%]	ID	1	2.	က	4.	٠.	9.

Tabulka 5.9: Tabulka výsledků duelů jednotek třetí úrovně.

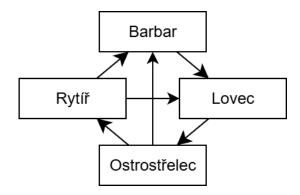

Obrázek 5.6: Diagram ideálního rozložení sil jednotek třetí úrovně mezi sebou.

Po oslabení jednotek se ukázalo, že nebude možné upravit atributy tak, aby byly síly jednotek specificky účinné pouze proti jedné konkrétní jednotce stejné úrovně. Přesto se po dalších úpravách atributů podařilo dosáhnout výsledků, které jsou přijatelné (ID: 6.).

Oproti původní představě došlo k rozdělení jednotek třetí úrovně na silnější a slabší. Konkrétně Barbar a Lovec se ukázali jako slabší, respektive vysoce specializované jednotky, jejichž silné stránky nejsou plně využitelné primitivní herní umělou inteligencí v simulacích. Naopak jednotky Rytíř a Ostrostřelec se prokázaly jako efektivnější, k čemuž přispívá jejich snadnější optimální využití. Výsledný diagram silových vztahů je znázorněn na obrázku 5.7.

Rozdíl v síle bude kompenzován úpravou ekonomických parametrů; výkonnější jednotky budou mít vyšší pořizovací náklady i náklady na údržbu. Předpokládá se, že toto opatření motivuje hráče k delšímu shromažďování surovin pro verbování silnějších jednotek a zároveň je povede k efektivnějšímu využívání méně výkonných jednotek.

Obrázek 5.7: Diagram výsledného rozložení sil jednotek třetí úrovně mezi sebou.

Tabulka 5.10 ukazuje, že úpravy atributů vedly k minimálním změnám v délce soubojů. Souboje silnějších jednotek jsou zároveň obecně kratší (výjimkou jsou souboje Rytíře, které trvají srovnatelně dlouho jako souboje slabších jednotek).

Kompletní data získaná z této simulace jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Duely/3_uroven.

	_						
	Hora	11.15	10.43	10.43	9.88	10.09	10.09
Ostrostřelec	Rovina	7.62	7.19	7.19	6.84	96.9	96.9
	Hora	10.28	10.77	10.78	10.57	10.52	10.16
Lovec	Rovina	5.96	5.94	5.94	5.87	5.74	5.54
	Hora	8.07	8.89	8.77	99.8	8.49	8.49
Barbar	Rovina	5.41	5.7	5.64	5.54	5.38	5.38
	Hora	3.95	4.01	4.02	4.02	3.99	3.89
Lovec	Rovina	3.29	3.35	3.35	3.35	3.32	3.3
	Hora	5.53	6.37	6.36	6.35	5.75	5.75
Ostrostřelec	Rovina	3.78	4.82	4.8	4.78	4.32	4.32
		7.04	7.72	7.7	99.2	7.04	86.9
Lovec	Rovina Hora	4.31	4.39	4.4	4.2	3.91	3.85
počet kol	ID	1.	2.	3.	4.	5.	6.

Tabulka 5.10: Tabulka průměrné délky duelů jednotek třetí úrovně.

5.4 Fáze 2: Testování náhodného herního pole

Tato fáze se zaměřuje na testování funkčnosti procedurálně generovaných náhodných map. Je nutné ověřit, zda jsou náhodně vygenerované mapy pro hru vhodné a použitelné. Současně je zde provedena vizuální kontrola vybraných map, zda vypadají přirozeně.

Cílem této fáze je validace funkčnosti generátoru map, se zaměřením na tři hlavní oblasti:

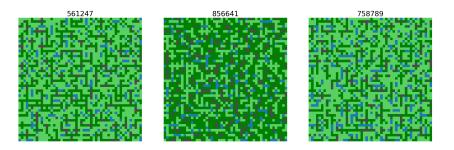
- Rozložení terénů: Dochází k analýze procentuálního zastoupení jednotlivých typů terénu (voda, pláně, lesy, hory) na generovaných mapách. To pomůže posoudit, jak se rozložení terénů a s nimi spojených zdrojů mění a zda je dostatečně variabilní.
- Průchodnost a konektivita: Ověření průchodnosti map. Jsou zkoumány cesty mezi náhodně vybranými body na mapě za účelem detekce případného generování neprůchodných konfigurací.
- Vizuální inspekce: Kromě sběru kvantitativních dat je také provedena vizuální kontrola map s cílem posoudit jejich estetiku, přirozenost a celkovou strategickou zajímavost. Tato inspekce je klíčová pro odhalení problémů, které nemusí být zjevné z číselných dat.

5.4.1 Metodika

Postup byl následující:

1. Definice ovladatelných parametrů:

- rozměr herního pole,
- měřítko šumu (scale), které ovládá velikost náhodného gradientního pole, podle kterého se pak mapa generuje
- a prahové hodnoty, které definují rozdělení terénních typů.
- Generování tří map pro vizuální inspekci: Byly vygenerovány tři náhodné mapy s danými parametry. Tyto mapy byly následně posouzeny z hlediska vizuální přirozenosti, herní zajímavosti a potenciální balanční spravedlnosti.
- 3. Generování map pro kvantitativní kontrolu: Pokud vygenerované mapy prošly vizuální kontrolou (nebyl s nimi zásadní problém), vygenerovalo se tisíc map, ke každé se uložil poměr množství políček jednotlivých typů. Dále byl pro každou mapu náhodně vygenerováno sto dvojic startovních a cílových bodů, mezi nimiž se zaznamenala úspěšnost nalezení cesty.

Obrázek 5.8: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 2)

5.4.2 Testování měřítka šumu

Nejprve byly testovány krajní hodnoty parametru scale, pak se testovaly případy mezi extrémy a na těch nejlepších budou testovány změny prahových hodnot.

Jako počáteční nastavení byly použity prahové hodnoty:

• Voda: [0 - 0.25)

• Pláně: [0.25 - 0.5)

• Lesy: [0.5 - 0.75)

• Hory: [0.75 - 1]

Malé scale

Malé měřítko šumu (scale) znamená, že základní náhodná mřížka, z níž je odvozena výsledná mapa, je srovnatelná s rozměrem samotné mapy. To vede k generování malých a fragmentovaných struktur.

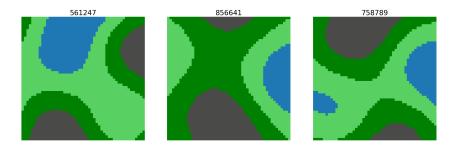
Jako mezní hodnota pro malé měřítko šumu byl zvolen parametr scale = 2 pro mapu o rozměrech 50×50 polí.

Na obrázku 5.8 je vidět, že struktury jsou tak malé, že mapy vypadají jako náhodné, tudíž není důvod s těmito parametry pokračovat.

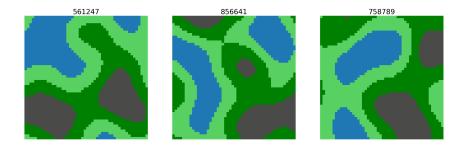
Velké scale

Naopak, velké měřítko šumu (scale) vede k výraznému zmenšení základní náhodné mřížky. Následná interpolace mezi takto omezeným počtem referenčních bodů vytváří rozsáhlé a souvislé struktury. Jako velké scale bylo použito scale = 50 na mapě 50×50 .

Na obrázku 5.9 je vidět, že výsledný terén vypadá relativně přirozeně, ale z herního hlediska není strategicky zajímavý. I přes to, že se nejedná o optimální výsledek, byl pro toto nastavení proveden kvantitativní sběr dat.

Obrázek 5.9: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 50)

Obrázek 5.10: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 25)

Střední scale

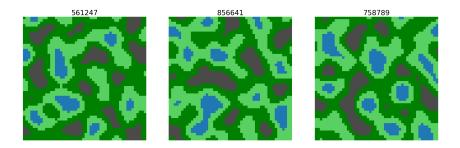
Velké měřítko šumu se ukázalo být výrazně vhodnější variantou. Proto byl jako další testovací parametr zvolen největší celočíselný dělitel rozměru herní mapy, což pro mapu 50×50 znamená scale = 25.

Na obrázku 5.10 je vidět, že výsledný terén opět vypadá poměrně přirozeně, ale navíc už má určitou úroveň komplexity, která jej činí vhodným pro využití jako herní mapa.

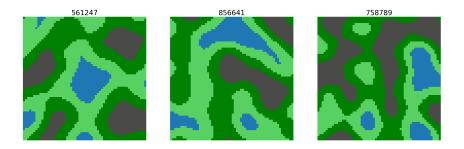
Další varianta scale

Zmenšení scale vedlo ke zvýšení komplexity, otázka je, zda další zmenšení nepovede k chaotické mapě, podobně jako tomu bylo u malého scale. Další celočíselné dělení mapy 50×50 je scale = 10.

Výsledné mapy, jak ilustruje obrázek 5.11, jsou podle očekávání mnohem komplexnější, což je lepší pro hru ze strategického hlediska. Nicméně, mapa začíná působit poněkud fragmentovaně, z toho důvodu menší měřítko šumu již nebylo testováno.

Obrázek 5.11: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 10)

Obrázek 5.12: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 20)

Zvětšená mapa

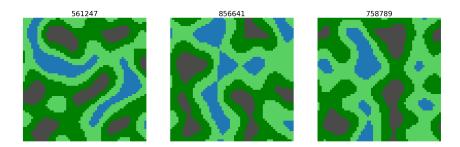
Vzhledem k tomu, že měřítko šumu scale = 25 poskytuje nedostatečnou herní komplexitu a scale = 10 vede k chaotickým, respektive neorganickým strukturám, bylo přistoupeno k úpravě rozměrů mapy. Cílem je umožnit použití hodnoty měřítka šumu mezi tím. Pro tento účel bylo zvoleno scale = 20 na mapě 60×60 .

Výsledné mapy, na obrázku 5.12, jsou dle očekávání velmi podobné mapám s měřítkem 25. Nicméně, díky vyšší komplexitě struktur působí přirozeněji.

Menší scale na větší mapě

V rámci závěrečné simulace bylo přistoupeno k další redukci měřítka šumu. Konkrétně bylo použito scale = 15 na mapě 60×60 .

Mapy na obrázku 5.13 působí velmi organicky a jsou strategicky dostatečně komplexní, aniž by působily fragmentovaně. Tedy z vizuálního hlediska je tato varianta považována za optimální.

Obrázek 5.13: Mapy vygenerované pro vizuální hodnocení. S nadpisy určujícími seed použití pro jejich vygenerování. (scale = 15)

	Voda[%]	Pláně[%]	Les[%]	Hory[%]	Existujíci
	voua[/0]	Fiane[/0]	Les[/0]	Hory[/0]	cesty [%]
scale=50	21.033	28.818	28.610	21.539	95.783
scale=25	16.662	33.663	33.228	16.447	96.335
scale=10	11.567	38.707	38.344	11.382	99.734
60 x 60	13.471	36.481	36.673	13.375	98.658
scale=20					
60 x 60	12.861	37.138	37.222	12.780	99.289
scale=15					

Tabulka 5.11: Tabulka průměrných výsledků získaných generováním náhodných map s různou velikostí scale.

Výsledky simulací změn scale

Testy ukázaly, že měřítko šumu (scale) výrazně ovlivňuje podobu generovaných map. Příliš malé měřítko (scale = 2) vedlo k chaotickým fragmentovaným mapám, příliš velké (scale = 50) sice působilo přirozeně, ale postrádalo strategickou hloubku.

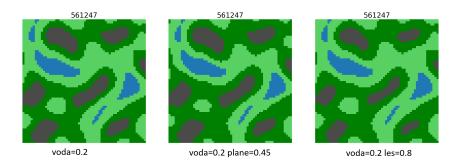
Optimální výsledky na mapě 50×50 poskytlo scale = 25. Při větší mapě 60×60 se jako nejvhodnější ukázalo scale = 15, které dosahuje nejlepší rovnováhy mezi vizuální přirozeností, komplexitou a průchodností.

Průměrná průchodnost každého simulovaného nastavení je prezentována v tabulce 5.11. Z dat je patrné, že s klesající hodnotou scale průchodnost narůstá, což bylo neočekávané zjištění. Pro další testování různých prahových hodnot byly použity mapy s scale=25 a scale=15.

Kompletní data získaná z těchto simulací jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Mapy/map_log_scale.

Obrázek 5.14: Ukázka map po úpravě hraničních hodnot. (scale = 25)

Obrázek 5.15: Ukázka map po úpravě hraničních hodnot. (scale = 15)

5.4.3 Testování různých prahových hodnot

Po identifikaci optimálních měřítek šumu (scale), konkrétně scale = 25 pro mapu 50×50 a scale = 15 pro mapu 60×60 , se další fáze zaměřila na testování prahových hodnot. Ty přímo ovlivňují poměrné zastoupení jednotlivých terénních typů na generované mapě. Cílem je doladit distribuci vody, plání, lesů a hor tak, aby výsledné mapy byly strategicky vyvážené a herně zajímavé.

Úprava prahových hodnot nepovede k zásadním vizuálním změnám, pouze upravuje poměry jednotlivých typů terénu, proto byly změny spíše minimální. Cílem bylo zvětšit prostor, na kterém se mohou hráči pohybovat, ale zachovat komplexnost terénu, aby bylo strategické manévrování stále relevantní.

Jako výchozí bod pro úpravy prahových hodnot byly použity následující:

Voda: [0 - 0.25)
Pláně: [0.2 - 0.5)
Lesy: [0.5 - 0.75)
Hory: [0.75 - 1]

Tabulka 5.12 potvrzuje očekávání, že snížení prahové hodnoty pro vodu zvyšuje úspěšnost průchodů mapy. Ačkoliv je zvýšení průchodnosti žádoucí, současně vede k poklesu komplexnosti terénu, neboť eliminuje zcela neprůchozí bariéry. Z tohoto důvodu nelze prahovou hodnotu pro vodu zásadně redukovat.

	Voda[%]	Pláně[%]	Les[%]	Hory[%]	Existujíci cesty [%]
50x50 $voda=0.2$	11.846	38.479	33.228	16.447	98.524
60x60 voda=0.2	8.057	41.988	37.771	12.184	99.809
50x50 voda=0.2 plan=0.45	11.846	31.080	40.627	16.447	98.524
60x60 voda=0.2 plan=0.45	8.057	33.313	46.446	12.184	99.809
50x50 voda=0.2 les=0.8	11.846	38.479	37.979	11.695	98.524
60x60 voda=0.2 les=0.8	8.057	41.988	41.942	8.013	99.809

Tabulka 5.12: Tabulka průměrných výsledků získaných generováním náhodných map s různými prahovými hodnotami.

Na obrázcích 5.14 a 5.15 je vidět změna vybraných map při změně prahových hodnot. Po zhodnocení vizuálních výsledků a dat z kvantitativních simulací byla jako optimální varianta zvolena následující konfigurace:

Voda: [0 - 0.2)
Pláně: [0.2 - 0.5)
Lesy: [0.5 - 0.75)
Hory: [0.8 - 1]

Tato konfigurace maximalizuje průchozí herní prostor, usnadňuje pohyb jednotek, a tím zvyšuje efektivitu jednotek pro boj na blízko. Současně však zachovává dostatečnou terénní rozmanitost, což umožňuje hráčům strategické využití prostředí. Dále, snížení množství horských oblastí na mapě oddaluje získávání kritických zdrojů pro verbování finálních jednotek, což teoreticky podporuje využití jednotek nižších úrovní.

Kompletní data získaná z těchto simulací jsou dostupná v přiloženém souboru ve složce vysledky_simulace/Mapy/map_log_prahy.

Závěr

Hlavním cílem výzkumného úkolu bylo prozkoumat a prakticky aplikovat principy procedurálního generování obsahu (PCG) pro tvorbu herních světů a následně navrhnout strategickou tahovou hru využívající náhodně vygenerované mapy.

V první kapitole jsem rozebral problematiku procedurálního generování obsahu (PCG), analyzoval jeho využití, výhody a nevýhody. Na základě detailního srovnání různých metod PCG vhodných pro generování náhodných herních map (např. dělení prostoru, fraktálové algoritmy či komplexnější metody jako wave function collapse) jsem jako ideální pro mé potřeby a omezení vybral metodu výškových map.

Ve druhé kapitole jsem se zaměřil na implementaci zvolené metody výškových map. Tu jsem implementoval ve třech variantách, a to konkrétně jako náhodnou výškovou mapu, interpolovanou výškovou mapu a gradientní výškovou mapu. Zároveň jsem v této kapitole zmínil, jak výsledné výškové mapy převádím na políčka s různými typy terénu, a pro účely prototypu jsem představil, jak tyto mapy vypadají.

Ve třetí kapitole jsem prostudoval teorii návrhu videoher a na základě zpracovaných znalostí jsem připravil návrh mé strategické hry. Specifikoval jsem herní prostor, objekty a jejich možné stavy a atributy, dále akce hráče, pravidla a cíle hry, a zmínil jsem důležitost dovednosti vs. náhody ve hře.

Ve čtvrté kapitole jsem implementoval prototyp obsahující základní herní mechaniky navržené strategické hry, včetně pohybu jednotek, správy zdrojů a bojového systému. Klíčovým prvkem byla také příprava jednoduché herní umělé inteligence, která se stala nezbytnou pro automatizované testování a systematickou optimalizaci v závěrečné fázi projektu.

V poslední, páté kapitole jsem využil implementovaný prototyp k simulacím herních scénářů. Konkrétně jsem se zaměřil na duely jednotek, aby jednotky s podobnou hodnotou měly srovnatelnou bojovou sílu. Pomocí metody Monte Carlo jsem optimalizoval atributy herních objektů, čímž jsem dosáhl vyvážení hratelnosti. Dále jsem stejnou metodou optimalizoval parametry pro generování náhodných map, což vedlo ke zvýšení průchodnosti map a zvýšení jejich strategické zajímavosti a variability.

Celkově tento výzkumný úkol poskytl komplexní vhled do procedurálního generování obsahu pro herní účely. Byly navrženy a implementovány systémy pro generování herního prostředí a základní herní mechaniky, jejichž vyvážení bylo empiricky ověřeno a optimalizováno pomocí simulačních metod. Výsledky práce poslouží jako vhodný základ pro další práci v rámci diplomové práce, kde se zaměřím na dokončení hry a využití strojového učení pro herní umělou inteligenci.

Literatura

- [1] SHAKER, Noor; TOGELIUS, Julian a NELSON, Mark J. *Procedural Content Generation in Games*. Switzerland: Springer International Publishing, 2016. ISBN 978-3-319-42714-0.
- [2] SMITH, Gillian. An Analog History of Procedural Content Generation. Paper. 360 Huntington Ave, 100 ME Boston, MA 02115, USA: Northeastern University, 2015.
- [3] MOJANG AB. TM MICROSOFT CORPORATION. *Minecraf.* Online. 2025. Dostupné z: https://www.minecraft.net/en-us. [cit. 2025-08-12].
- [4] HELLO GAMES. No man's sky. Online. [2016]. Dostupné z: https://www.nomanssky.com/. [cit. 2025-08-12].
- [5] BLIZZARD ENTERTAINMENT, INC. *Diablo*. Online. C2025. Dostupné z: https://diablo4.blizzard.com/en-us/. [cit. 2025-08-12].
- [6] GEARBOX SOFTWARE. *Borderlands*. Online. C2025. Dostupné z: https://borderlands.2k.com/. [cit. 2025-08-12].
- [7] Perlin Noise. Online. Scratchapixel.com. 2022. Dostupné z: https://www.scratchapixel.com/lessons/procedural-generation-virtual-worlds/perlin-noise-part-2/perlin-noise.html. [cit. 2025-01-16].
- [8] Introduction ToGrammar Theory ofCompuinOnline. Geeksforgeeks.org. 2025.Dostupné tation. https://www.geeksforgeeks.org/theory-of-computation/ introduction-to-grammar-in-theory-of-computation/. 2025-08-13].
- [9] NYSTROM, Robert. Spatial Partition. Online. Gameprogrammingpatterns.com. C2009-2021. Dostupné z: https://gameprogrammingpatterns.com/spatial-partition.html. [cit. 2025-08-13].
- [10] ANTONIOS LIAPIS. Constructive Generation Methods for Dungeons and Levels. Online. Antoniosliapis.com. 2017. Dostupné z: https://antoniosliapis.com/articles/pcgbook_dungeons.php. [cit. 2025-01-13].
- [11] GEEKS FOR GEEKS. Binary Space Partitioning. Online. Www.geeksforgeeks.org. 2020, 30 Sep, 2020. Dostupné z: https://www.geeksforgeeks.org/binary-space-partitioning/. [cit. 2025-01-13].

- [12] DORAN, Jonathon a PARBERRY, Ian. Controlled Procedural Terrain Generation Using Software Agents. *Reasearch Gate*. 2010, vol. 2, no. 2, s. 111 119.
- [13] Procedural Location Generation with Weighted Attribute Grammars. Bakalářská práce. University of Twente P.O. Box 217, 7500AE Enschede The Netherlands: University of Twente, 2021.
- [14] Generative Grammars. Online. Fandom.com. 2016. Dostupné z: https://procedural-content-generation.fandom.com/wiki/Generative_Grammars. [cit. 2025-01-15].
- [15] IVSON, Paulo; TOLEDO, Rodrigo a GATTASS, Marcelo. Solid height-map sets: modeling and visualization. Online. In: *ReasearchGate*. New York, USA: Stony Brook, 2008, s. 1-8. Dostupné z: https://doi.org/10.1145/1364901. 1364953. [cit. 2025-08-13].
- [16] Travall. Procedural 2D Island Generation Noise Functions. Online. Https://medium.com. 2018. Dostupné z: https://medium.com/@travall/procedural-2d-island-generation-noise-functions-13976bddeaf9. [cit. 2025-01-16].
- [17] O'BRIEN, Diamond-Square Nick. AlgorithmExplanationandC++Implementation. Online. Medium.com. https://medium.com/@nickobrien/ 2018. Dostupné z: diamond-square-algorithm-explanation-and-c-implementation-5efa891e486f. [cit. 2025-08-13].
- [18] BROWN, Adam. The Maths of Fractal Landscapes and Procedural Landscape Generation. Online. Fractal-landscapes.co.uk. 2002 2020. Dostupné z: https://www.fractal-landscapes.co.uk/maths.html. [cit. 2025-01-16].
- [19] Wave Function Collapse Explained. Online. Boristhebrave.com. 2020. Dostupné z: https://www.boristhebrave.com/2020/04/13/wave-function-collapse-explained/. [cit. 2025-08-13].
- [20] HEATON, Robert. The Wavefunction Collapse Algorithm explained very clearly. Online. Robertheaton.com. 17 Dec 2018. Dostupné z: https://robertheaton.com/2018/12/17/wavefunction-collapse-algorithm/. [cit. 2025-01-16].
- [21] GOODFELLOW, Ian J.; POUGET-ABADIE, Jean; MIRZA, Mehdi; XU, Bing; WARDE-FARLEY, David et al. *Generative Adversarial Nets.* International Conference. Montreal: Universite de Montreal, 2014.
- [22] RADFORD, Alec a METZ, Luke. UNSUPERVISED REPRESENTATION LEARNING WITH DEEP CONVOLUTIONAL GENERATIVE ADVERSARIAL NETWORKS. Paper. Boston, MA, 2016.
- [23] JETCHEV, Nikolay. Texture Synthesis with Spatial Generative Adversarial Networks. Paper. Barcelona, Spain: Zalando Research, 2017.

- [24] SPICK, Ryan J.; COWLING, Peter a WALKER, James Alfred. *Procedural Generation using Spatial GANs for Region-Specific Learning of Elevation Data*. Paper. University of York, UK: University of York, 2019.
- [25] SciPy. Online. C2025. Dostupné z: https://scipy.org/. [cit. 2025-08-14].
- [26] Noise. Online. 2015. Dostupné z: https://pypi.org/project/noise/. [cit. 2025-08-14].
- [27] Matplotlib: Visualization with Python. Online. C2012 2025. Dostupné z: https://matplotlib.org/. [cit. 2025-08-14].
- [28] ROGERS, Scott. Level UP! The guide to great video game design. John Wiley & Sons, 2010. ISBN 978-0-470-68867-0.
- [29] SCHELL, Jesse. The art of game design: a book of lenses. Boca Raton: CRC Press, 2008. ISBN 978-0-12-369496-6.
- [30] SALEN, Katie a ZIMMERMAN, Eric. Rules of Play Game Design Fundamentals. 2. Massachusetts Institute of Technology, 2004. ISBN 0-262-24045-9.
- [31] BAJAJ, Aayush. *Monte Carlo Simulation: -A Hands-On Guide*. Online. Neptune.ai. 2023. Dostupné z: https://neptune.ai/blog/monte-carlo-simulation. [cit. 2025-08-12].

Příloha A

Přiložené soubory

generator map Adresář obsahuje Python projekt s prototypem strategické hry a skripty pro simulace.

vysledky_symulaci Adresář obsahuje do jednotlivých složek roztříděné výsledky různých simulací. Konkrétní rozdělení výsledků je zmíněno v hlavním textu práce.